

Biblioteca Centrală
Registru
Hunedoara-Dev

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Cozeta Mămintului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XII nr. 582

vineri 14 octombrie 1960

8 pagini 25 bani

În Raportul prezentat la Congresul al III-lea al P.M.R., tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, referindu-se la dezvoltarea de perspectivă pe care o vor lua industria și agricultura, a spus: „...patria noastră va deveni în următorii 10—15 ani o țară industrială dezvoltată, cu o agricultură multilaterală și de înaltă productivitate”.

Este important de menționat că o agricultură multilaterală și de înaltă productivitate înseamnă de fapt o aplicare generalizată a cuceririlor științei și tehnicii celei mai înaintate.

Importanța progresului tehnic a fost evidențiată în mod deosebit în Hotărârea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R., din 2 iulie 1960, cu privire la ridicarea nivelului tehnic al producției. Aici

modernă, fiind reprezentată prin îmbunătățirea multiplă a electricității a maselor plastice, a izotopilor radioactivi, a insecto-fungicidelor selectivă ș.a.m.d. Se extinde în practica agricolă curentă metoda consangvinizării în producerea porumbului hibrid, aplicarea diferențiată a complexului agrotehnic superior, mecanizarea lucrărilor din agricultură și zootehnie.

În fața acestei situații, profesorul de cunoștințe agricole de la școlile sătești de cultură generală își pune o legitimă întrebare: prin ce mijloace va putea ține pas în predarea materiei cu progresele menționate, cunoscînd că ele nu pot rămîne în afara conținutului învățămîntului, deoarece acestea și nu altele caracterizează agricultura modernă, socialistă. În același timp aceste noi cunoștințe

deși se referă la o tehnică complexă trebuie predate la nivelul de înțelegere al elevilor.

Legătura școlii cu viața impune cîteva principii călăuzitoare pentru munca profesorilor de cunoștințe agricole. Elevii trebuie pregătiți pentru activitatea agricolă pe care o vor depune peste cîteva ani, cînd desigur mașinile și metodele de muncă vor fi încă mai perfecționate, prin lărgirea mecanizării și automatizării. De altfel, progresul tehnic determină modificări în caracterul muncii chiar în decursul perioadei cît elevii urmează școala. Sînt înlocuite unele metode și unele mașini folosite în agricultură prin altele mai perfecționate. Elevii văd aceste schimbări chiar în gospodăriile agricole unde fac aplicațiile practice; profesorul trebuie să fie în stare să răspundă la întrebările puse de elevi în legătură cu acestea.

Problema este deci de a nu lăsa să existe decalaj între evoluția rapidă a agriculturii și conținutul lecțiilor. Dar programa școlară și, mai mult decît ea, manualul nu pot fi în permanență la curent cu toate manifestările progresului tehnico-științific în agricultură. La curent poate și trebuie să fie profesorul.

Se știe că tehnica nouă presupune neapărat specializarea producției. Din punct de vedere al preocupărilor didactice, progresul științei se manifestă, între altele, prin înmulțirea disciplinelor care necesită, de multe ori, metode și mijloace diferite de predare. De exemplu, capitolul referitor la lucrările solului din agrotehnică se tratează în alt mod decît, să zicem, capitolul despre creșterea tineretului din zootehnie, ambele prevăzute în programa cunoștințelor agricole.

Dar chiar în cadrul unei singure discipline se diferențiază specialități aparte care trebuie tratate diferit. Dacă luăm ca exemplu tot agrotehnică, la capitolul formarea solului ne bazăm pe unele cunoștințe de geologie și ne servim mult de metoda observației, la capitolul factorii vieții plantelor apelăm la cunoștințele de botanică și folosim, să presupunem, procedeul didactic al corelațiilor, la capitolul despre îngrășăminte avem ca bază chimia și folosim experimentul etc. Deci se cere ca profesorul să aibă multă mobilitate și inițiativă în adaptarea metodelor de predare și a procedeelelor didactice la specificul lecțiilor.

Problema specializării producției mai are un aspect care interesează predarea cunoștințelor agricole și anume problema agrotehnicii diferențiate în funcție de condițiile pedoclimatice locale. Această diferențiere este, ea însăși, o manifestare a progresului științific în agricultură. Pro-

NOULUI drum deschis

Probleme ale predării cunoștințelor agricole

s-a arătat că introducerea tehnicii noi în toate ramurile economice este un mijloc principal de creștere a productivității muncii și a calității producției, în vederea dezvoltării mai departe a economiei naționale și creșterii nivelului de trai al oamenilor muncii din țara noastră. Într-adevăr, se știe că dezvoltarea multilaterală, neîntreruptă și rapidă a științei și tehnicii reprezintă o necesitate obiectivă pentru socialism.

O dată cu trecerea agriculturii noastre pe calea socializării au început să se aplice pe scară din ce în ce mai largă cuceririle noi ale științelor generale de bază (chimia, fizica, științele biologice), astfel că tehnica nouă a devenit un element esențial în procesul de producție din gospodăriile agricole de stat și colective. Biochimia, ecologia și fitosociologia, chimia coloidală, fizica nucleară, mecanizarea și automatizarea etc., sînt tot mai mult folosite în practica agricolă. Gospodăriile agricole se transformă în întreprinderi complexe, unde tehnica trece într-o etapă superioară,

dar chiar în cadrul unei singure discipline se diferențiază specialități aparte care trebuie tratate diferit. Dacă luăm ca exemplu tot agrotehnică, la capitolul formarea solului ne bazăm pe unele cunoștințe de geologie și ne servim mult de metoda observației, la capitolul factorii vieții plantelor apelăm la cunoștințele de botanică și folosim, să presupunem, procedeul didactic al corelațiilor, la capitolul despre îngrășăminte avem ca bază chimia și folosim experimentul etc. Deci se cere ca profesorul să aibă multă mobilitate și inițiativă în adaptarea metodelor de predare și a procedeelelor didactice la specificul lecțiilor.

Problema specializării producției mai are un aspect care interesează predarea cunoștințelor agricole și anume problema agrotehnicii diferențiate în funcție de condițiile pedoclimatice locale. Această diferențiere este, ea însăși, o manifestare a progresului științific în agricultură. Pro-

(Continuare în pag. 2)

Luna prieteniei romîno-sovietice

Din întreaga țară ne sînt venite vestiri de la cadrele didactice în legătură cu Luna prieteniei romîno-sovietice, care este o manifestare în școlile noastre de la răsărit — poporul sovietic.

Conspirația noastră, profesorul Ladislau... ne scrie despre... cu care profesorii și elevii școlilor din raionul Timișoara au prezentat să sărbătorească prietenia romîno-sovietică. În școlile de la răsărit din comunele Recas, Dîmbas,

Șinandrei, Șag ș.a. s-au organizat concursuri cu elevii pe tema: „Prietenia romîno-sovietică de-a lungul veacurilor”. De asemenea, în numeroase școli, profesorii și elevii au trimis scrisori și albume redînd viața școlilor noastre — cadrelor didactice și elevilor din Uniunea Sovietică. De asemenea, profesorii și învățătorii care au vizitat Uniunea Sovietică au împărtășit cadrelor didactice din comunele Recas, Izvin, Bazașul Vechi, Orțișoara, Pișchia, Hodoni și altele impresiile cu privire la școala sovietică, culese în cursul vizitelor în marea țară a socialismului.

Printre manifestările ce vor avea loc în Luna prieteniei romîno-sovietice la clubul sindicatelor din învățămînt se numără un ciclu de filme sovietice: Mantaua, Foma Gordeev, Părinți și copii, Comunistul, Datorie de prieten, Ultima zi, prima zi ș.a. Cadrele didactice vor avea de asemenea prilejul să audieze conferințe despre succesele poporului sovietic în munca lui pașnică, constructivă.

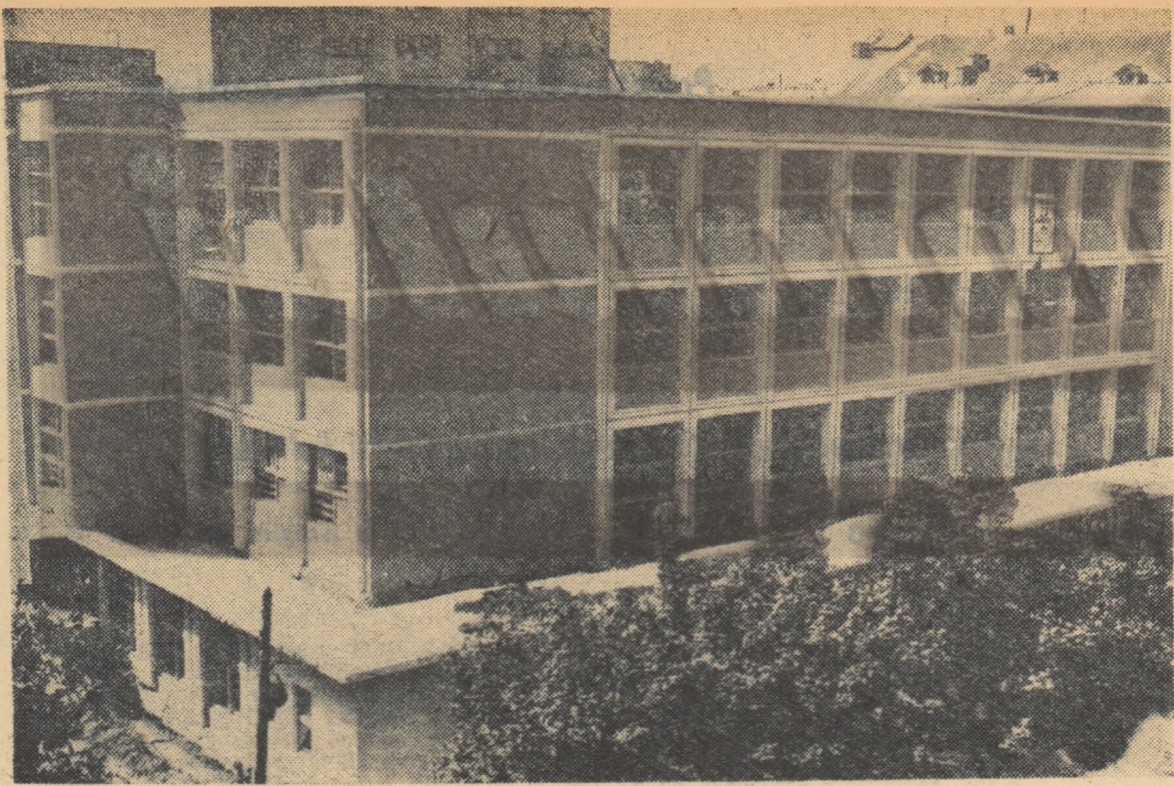
Astăzi, la orele 19, va vorbi în sala de conferințe a clubului oaspetele sovietic N. I. Bol-direv, șeful sectorului „Bazele pedagogiei” de la Institutul de teorie și istoria pedagogiei al

Academiei de Științe Pedagogice din RSFSR, despre „Primele rezultate ale reorganizării sistemului de educație și învățămînt din U.R.S.S.”

În zilele care urmează vor mai avea loc, tot în cadrul clubului, concertul închinat prieteniei romîno-sovietice, al corului de copii al cadrelor didactice din Capitală, concertul Filarmonic de Stat „George Enescu” cuprinzînd creații ale compozitorilor romîni și sovietici, spectacolele teatrului de marionete al clubului, matineul de lecturi literare pentru pionieri pe marginea cărții „Scrisori către pionieri” de

N. K. Krupskaja și multe altele.

În cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice, la Casa de cultură a tineretului din raionul Tudor Vladimirescu din Capitală a avut loc un concurs cu tema: „Prietenie de veacuri”, la care au participat elevii ai școlilor medii și tinerii muncitori de la întreprinderile din raion. Printre manifestările organizate cu tineretul în sîntea Lunii prieteniei romîno-sovietice se numără de asemenea conferințe, simpoziioane și șezători literare în care sînt popularizate realizările științei, tehnicii și artei sovietice.

„O școală nouă în Capitală. Pe bulevardul Dacia a fost dată în folosință această clădire modernă cu 24 săli de clasă, laboratoare, sală de gimnastică și de festivități.

Condiții de viață și de muncă mereu mai bune

De curind s-a dezbătut în grupurile sindicale proiectul noului Statut al Sindicatelor. Oamenii au vorbit cu însuflețire despre multe probleme ale activității lor profesionale. Dar cu acest prilej s-a discutat și despre condițiile de muncă și de viață ale membrilor de sindicat, subliniindu-se măsurile luate în repetate rânduri de partid și guvern în vederea ridicării neconvenite a nivelului de viață al cadrelor didactice. Dezbaterile pe marginea proiectului noului Statut au oferit comitetului sindicatului învățământ din raionul „Nicolae Bălcescu” posibilitatea de a avea o oglindă fidelă a activității desfășurate de el în acest domeniu.

În condițiile regimului nostru democrat-popular — arată proiectul — unde puterea aparține oamenilor muncii, iar clasa muncitoare este clasa conducătoare în stat, sindicatele participă în modul cel mai activ la construcția de stat economică, socială și culturală a țării. Ele se ocupă de rezolvarea tuturor problemelor legate de îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă, de trai și de cultură ale oamenilor muncii.

Sindicatul nostru a acordat cea mai mare atenție acestei laturi a activității sale. Prin comisia de asigurări sociale s-au distribuit, în primele nouă luni ale acestui an, ajutoare, materiale în valoare de câteva zeci de mii de lei. Iar Casa de ajutor reciproc a acordat împrumuturi, de asemenea, în aceeași perioadă, care se ridică la suma de peste 300 mii lei. Cu aceste sume mulți dintre membrii de sindicat și-au cumpărat televizoare, mobilă nouă și modernă, motociclete, îmbrăcăminte, și-au făcut aprovizionări pentru iarnă. În ultimul timp au primit apartamente șapte familii de învățători și profesori în blocurile confortabile și moderne construite recent.

Un domeniu important în care am obținut realizări deosebite — s-a arătat cu prilejul dezbaterilor pe marginea proiectului noului Statut — este cel al organizării odihnei membrilor de sindicat. Anul acesta 50 de cadre didactice au petrecut concediul în casele C.C.S., 216 au fost trimise în Casa de odihnă amenajată de sindicatul nostru la Eforie, 40 au fost trimise în stațiuni balneo-climaterice prin O.N.T. sau prin întreprinderile balneare locale. Paralel cu organizarea odihnei sindicatul s-a preocupat și de organizarea a numeroase excursii. Astfel, un număr de 70 cadre didactice au vizitat R.P. Bulgaria, culegând impresii de neuitat. Pentru cunoașterea frumuseților patriei am organizat excursii la Bicaș, Sinaia, Hunedoara, Giurgiu, în Delta Dunării și în alte localități. Cu toate acestea, în dezbaterile pe marginea proiectului noului Statut, membrii de sindicat au cerut comitetului sindical o preocupare și mai intensă pentru organizarea odihnei și a excursiilor.

De aceea în planul nostru de activitate pentru viitor ne-am propus să organizăm cu posibilități proprii și alte oaze de odihnă în stațiunile de la munte, mai ales în perioada vacanței de iarnă. De asemenea ne-am propus ca excursiile pe care le vom organiza să cuprindă un itinerariu mai larg și să aibă un mai pronunțat caracter documentar științific. Aceasta cu atât mai mult cu cât cunoașterea frumuseților patriei, a realizărilor regimului nostru de democrație populară este deosebit de necesară pentru ca lecțiile să fie mai strâns legate de viața, să aibă un caracter educativ mai puternic.

Sindicatul nostru s-a preocupat și de îmbunătățirea satisfacției cerințelor culturale mereu crescînde ale membrilor săi. Anul acesta am contractat spectacole cu Teatrul de operă și balet, Teatrul național, Teatrul municipal, Ansamblul C.C.S. etc.

Nu există membru de sindicat să nu fi participat la asemenea spectacole. Noi ne-am străduit și ne vom strădui pe viitor și mai mult ca fiecare membru de sindicat să poată viziona cel mai multe spectacole de teatru și cinematograf.

Legată tot de condițiile de muncă și de viață se înscrie și preocuparea de a pune la îndemîna cadrelor didactice cărți beletristice, științifice de specialitate. Proiectul noului Statut prevede în acest sens sarcini precise pen-

tru organizațiile sindicale. Noi am luat măsuri să îmbogățim biblioteca cu tot ce apare nou în librării, și să organizăm recenzii și simpozioane, standuri și vitrine pentru popularizarea cărții.

Congresul al IV-lea al Sindicatelor din țara noastră, care va avea loc în curînd, este întîmpinat de grupele sindicale cu realizări în toate domeniile. În domeniul activității legate de îmbunătățirea condițiilor de muncă se manifestă exigență și inițiativă. Laboratoarele, atelierelor sînt conectate cu regularitate; de asemenea sălile de clasă, culoarele, intertele. Nu se tolerează nici o neglijență. Oamenii trebuie să muncească în condiții ireproșabile de igienă. Sănătatea lor este de neprețuit, de aceea grija față de ea nu poate fi precupețită.

Întîmpinăm Congresul Sindicatelor cu bucurie și însuflețire, obținînd rezultate bune și în alte domenii ale activității noastre și în special în domeniul muncii profesionale. Membrii de sindicat din învățămînt se dăruiesc tot mai mult pregătirii tinerei generații, purtînd o nemărginită recunoștință și devotament pentru partidul clasei muncitoare care n-a precupețit nimic în grija și prețuirea ce o acordă slujitorilor școlii.

Prof. Dumitru Dună

președintele Comitetului sindicatului învățămînt din raionul „N. Bălcescu”

NOULUI — drum deschis

(Urmare din pag. 1)

gramele și manualele nu pot trata problemele specifice pe regiuni — ele prezintă principiul și reguli generale. Aplicarea lor în funcție de condițiile menționate cade în sarcina profesorului. Această cerință întărește necesitatea ca profesorul să aibă inițiativă în ceea ce privește alegerea grupelor de cunoștințe asupra cărora va insista mai mult. Se vede de aici importanța cunoașterii temeinice a factorilor producției agricole din regiunea în care se află școala.

Ridicarea lecțiilor la nivelul cerut de progresul continuu al tehnicii cere profesorului de cunoștințe agricole să transmită elevilor cunoștințe legate de folosirea metodelor și mașinilor celor mai perfecționate. Să-i învețe, de pildă, direct semănatul cu mașina, prășitul mecanic cu cultivatorul purtat, sau recoltarea cerealelor cu combina, iar nu semănatul cu mîna, prășitul cu sapele, recoltarea cu seceră. Cînd se predă cultura plantelor agricole, să se aibă în vedere marile tarale de sute și mii de hectare ale gospodăriilor colective sau de stat, iar nu loturile gospodăriilor individuale țărănești. Să se elimine deci din lecții tot ceea ce este învechit sau înlocuit în practica actuală a gospodăriilor socialiste.

Iată în această privință un exemplu privind predarea lecțiilor despre cultura porumbului. Conform principiului enunțat, trebuie să părăsim subiectul de lecție cu tema: „Despre cultura porumbului în general”, așa cum se predă de obicei și să o înlocuim cu tema: „Despre cultura porumbului dublu-hibrid”, deoarece acesta se va cultiva în viitorul apropiat în toate zonele producătoare de porumb din țara noastră. Un astfel de subiect ne obligă să vorbim elevilor despre cele mai noi procedee tehnice prietenoare la cultura porumbului, cum ar fi: lucrarea mecanizată a solului, tipul și însușirile hibridului raionat în regiunea respectivă, calibrarea semințelor și semănatul lor cu mașinile moderne, stabilirea timpului de semănat cu termometrul de sol, culesul mecanizat etc. Aceste cunoștințe sînt în întregime accesibile înțelegerii elevilor, deși reprezintă progrese ale tehnicii.

Profesorul va trebui să vorbească elevilor și despre perspectivele agriculturii noastre, despre metodele și mijloacele tehnice de viitor. Acestea mobilizează pe elevi. Le putem vorbi elevilor, de exemplu, fiind siguri că ne vor înțelege pe deplin și vor asculta cu mai mult interes, despre tractorul electric, mecanizarea și automatizarea proceselor de producție în agricultură, folosirea erbicidelor selective, serele și răsadnițele din

material plastic, semințele monogermine de seclă, porumbul androsteril și multe altele. De asemenea, o temă agricolă de tratat la toate școlile situate în regiunile de dealuri este agrotehnica antierozională și sistematizarea teritoriului agricol. Măsurile actuale în acest domeniu își vor manifesta efectele în viitor și elevii trebuie să întrevadă lucrul acesta.

Principiile enunțate mai sus capătă viață numai dacă profesorul folosește în mod rațional și consecvent toate metodele de învățămînt ce-i stau la îndemînă în condițiile școlilor sătești. Astfel, în afară de activitatea didactică propriu-zisă, unde, în cadrul lecțiilor teoretice și practice, progresele menționate se explică pe larg, putem folosi cu mult efect instructiv vizitele sau excursiile la gospodăriile agricole bine utilate cu mijloace moderne de producție, la S.M.T.-uri, la stațiunile experimentale ale institutelor de cercetări agricole, unde elevii au prilejul să se convingă singuri de progresele tehnicii în diferite domenii și de avantajele ei. Se recomandă organizarea de cercuri de elevi, în al căror program de activitate să intre și prezentări de „noutăți” în agricultură cu ajutorul documentației procurată prin grija profesorului. Nu trebuie neglijate nici materialele intuitive — planșe, diapozitive, diapositive cu mașini și metode moderne, materialul de propagandă editat de Ministerul Agriculturii etc.

Prin adaptarea activă a cursului de cunoștințe agricole la evoluția științei și tehnicii moderne, ca urmare a însușirii elementelor de progres, se va putea stabili o legătură și mai strînsă a școlii cu viața și cu producția.

Deschiderea anului în învățămîntul ideologic

Deschiderea învățămîntului ideologic a fost așteptată cu viu interes de toți învățătorii, profesorii, educatoarele și maștrii din școlile patriei noastre, care s-au convins că studiul organizat al marxism-leninismului constituie un ajutor de preț pentru activitatea la catedră și extrașcolară.

★

La deschiderea învățămîntului ideologic al cadrelor didactice din raionul Brănești au participat circa 400 de învățători, profesori, educatoare, propagandiști din toate școlile raionului. Au luat parte, de asemenea, activiști de partid și de stat, conducători ai organizațiilor de masă, preocupați de buna desfășurare a învățămîntului ideologic destinat cadrelor didactice. În cuvîntul de deschidere, tovarășul Dumitru Mihalcea, secretar cu problemele de propagandă al comitetului raional de partid Brănești, a subliniat necesitatea studierii învățurii marxist-leniniste de către întregul corp didactic, necesitatea ca fiecare învățător, profesor, fiecare educatoare să aplice în activitatea profesională cunoștințele ideologice și politice căpătate în cercurile de învățămînt.

★

În acest an școlar, prin grija organelor de partid, în raionul Vedeia s-au organizat patru centre în care se vor ține lecțiile și seminariile cu cadrele didactice: în comuna Vedeia, Sămăra, Spineni și Topana.

La deschiderea învățămîntului ideologic au luat parte membri ai comitetului raional de partid, delegați ai comitetului executiv al sfatului popular raional, inspectori ai secției de învățămînt și cultură ș.a.

În ziua deschiderii anului de învățămînt ideologic cadrele didactice au ascultat conferințe legate de probleme interne și internaționale cum au fost: „Construirea bazei economice a socialismului în R.P.R.” (centrul Vedeia), „Coexistența pacnică — necesitate obiectivă a evoluției societății omenesti” (centrul Spineni) ș.a. De asemenea, cursanților li s-au dat îndrumări privind studiul individual.

★

Zilele trecute a avut loc deschiderea învățămîntului ideologic al cadrelor didactice și în Școala medie nr. 34 din Capitală. Învățătorii și profesorii tuturor claselor au arătat un interes sporit pentru studiul organizat al marxism-leninismului, căci activitatea profesională de fiecare zi, însăși viața le cere să cunoască temeinic această știință. În prima ședință, cadrele didactice au primit tematica seminariilor în care se vor aprofunda Directivele Congresului al III-lea al P.M.R.

★

Învățătorii și profesorii Școlii elementare nr. 102 din Capitală au deschis zilele acestea, într-un cadru festiv, anul de învățămînt ideologic. Tovarășa Maria Olteanu, secretara organizației de bază din școală, după ce a făcut o succintă prezentare a muncii desfășurate de cadrele didactice în anul trecut pentru ridicarea nivelului lor ideologic și politic, a subliniat necesitatea studierii susținute a științei marxist-leniniste și folosirii ei în munca școlară.

A luat apoi cuvîntul tovarășul Ion N. Chișu, propagandistul cercului, informînd pe cursanți asupra principalelor teme ale seminariilor viitoare.

Profund interesate în buna desfășurare a învățămîntului ideologic, cadrele didactice au făcut propuneri cu privire la procurarea organizată a materialului bibliografic pentru cursanți. La inițiativa organizației de partid din școală s-a creat o bibliotecă în care învățătorii și profesorii vor putea găsi cărți de literatură politică și ideologică, publicațiile teoretice ale partidului ș.a. Conducerea școlii a creat condiții pentru cursanții care doresc să studieze la bibliotecă.

CASELE DE PIONIERI

Casele de pionieri — creație a anilor noștri — vin să-și aducă contribuția — alături de școală, organizația de pionieri și familie — la instruirea și educarea comunistă a copiilor. Ele desfășoară o largă muncă politică și culturală în rândul elevilor, dezvoltându-le dragostea de patrie, respectul față de curerile poporului nostru condus de partid, năzuința de a deveni buni constructori pe vastul șantier al riei noi din patria noastră. În același timp, casele de pionieri dezvoltă interesul celor mici pentru știință și tehnică, pentru literatură și artă, cultură fizică și sport, ajutând la ridicarea nivelului de cultură generală al copiilor, la formarea deprinderilor de muncă practică, la călătoria lor fizică.

Dacă în urmă cu zece ani nu exista în țara noastră decît Palatul pionierilor din București, astăzi, prin grija partidului și guvernului, zeci și zeci de asemenea unități sînt în jurul lor pe pionieri,

creindu-le posibilitatea să desfășoare activități variate, interesante și utile sub conducerea unor profesori, maiștri și instructori bine pregătiți.

Bibliotecile, atelierile de lucru, camerele de poezii, de jocuri, de repetiție pentru colectivele de teatru, pentru echipele de dansuri, pentru micii artiști instrumentiști și altele altele sînt deschise fiecărui copil înscris în casa pionierilor.

Străduințele colectivelor de specialiști din casele de pionieri de a organiza activități bogate în conținut, atractive și accesibile copiilor sînt răsplătite prin marea afluență pe care o cunosc acestea.

Numeroși profesori care muncesc în casele de pionieri se preocupă necontenit să-și îmbogățesc activitatea, să muncească mai bine cu copiii. Materialele din pagina de față oglindesc această preocupare. În același timp, ele realizează un schimb de experiență între cadrele din aceste instituții pe linia muncii cu pionierii.

Activități atrăgătoare

Tinără, asemeni orașului care cu fiecare zi ce trece își schimbă înfățișarea, aducînd noul pe me-leagurile văii Troțușului, Casa pionierilor din Onești numără abia un an de existență.

Ca în orice început am avut multe probleme de rezolvat, unele chiar dificile. Dar colectivul nostru a pornit cu entuziasm la treabă și cu hotărîrea de a face din această casă un loc de intensă activitate pionerească. Ne-au sprijinit îndeaproape în strădaniile noastre organele locale de partid și de stat.

În organizarea activității am socotit necesar să dăm o atenție deosebită cercurilor, mai ales a celor cu caracter tehnic. Era firesc, într-o localitate ca Onești, oraș în plină dezvoltare economică, să ne punem problema orientării copiilor spre activitățile legate de specificul întreprinderilor, spre tehnică. Am înjghebat, astfel, cercuri ale micilor energeticieni, chimiști, de radiotelecomunicații, de aeromodele ș.a. Cît de mult au îndrăgit copiii din primele clipe activitatea în asemenea cercuri o arată și faptul că sute de pionieri, fii ai oamenilor muncii de pe șantier și întreprinderile orașului nostru, s-au înscris și le-au frecventat cu drag. Indrumați cu grijă de profesori, copiii au învățat aici să construiască, să minuiască unelte.

Dar nu numai în cercuri s-a putut organiza o activitate atractivă. Manifestările de masă, prin conținutul lor, au fost din plin gustate de copii. Mult interes a sferit, de pildă, concursul cu premii pentru cel mai bun recitator și cel mai bun solist pe tema: „Te cîntăm, părinte drag, partid iubit”. Nu mai puțin au atras atenția copiilor cu ilegalității, convorbirile cu fruntașii în producție, prin care am urmărit ca elevii să cunoască și să îndrăgească tradițiile de luptă ale clasei muncitoare, ale poporului nostru muncitor înfăptuirile lui minunate. Deosebit de interesantă a fost convorbirea despre anii de ucenicie al tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la întreprinderea „Ștefan Român” din Moinești.

Ritmul rapid al construcțiilor de pe șantier, care schimbă de la o zi la alta înfățișarea orașului și întreprinderilor lui, ne-a determinat să punem accent pe vizitarea noilor construcții ale Oneștiului. Pentru a cultiva dragostea față de patrie, față de frumusețile regiunii am organizat numeroase excursii. Bunăoară, sub conducerea cadrelor noastre didactice, 120 de pionieri au fost în excursie la punctul de exploatare forestieră denumit „Întăritoarea”. O dată cu priveștiile de neuitat ale acestor locuri, pionierii au cunoscut viața, munca și realizările muncitorilor forestieri. Și pionierii care au fost în excursia cu tema: „Moldova zilelor noastre, un vast șantier” s-au întors acasă cu bogate impresii și amintiri, căci au cunoscut multe din noile construcții răsărite pe pămîntul Moldovei în anii regimului democrat-popular. La Bacău,

moderna uzină „Metalurgica”, ridicată pe locul unei vechi tucerii, le-a arătat cum fierul adunat cu sîrg de ei, se transformă în piese prețioase pentru industria noastră petrolieră. La fabrica de încălziminte „Partizanul” i-a impresionat în mod deosebit arta cu care muncitorii transformă materia primă în încălziminte de înaltă calitate.

La Buhuși pionierii au făcut cunoștință cu întregul proces de fabricare a postavurilor, iar la Rosnov cu marea construcție a combinatului de îngrășăminte azotoase. Cîte lucruri folositoare nu le-au rămas în minte în urma vizitei făcute la fabrica de fire și fibre sintetice de la Săvinești despre care au auzit adesea, la hidrocentrala „V. I. Lenin” de la Bicaz cu lacul ei de acumulare.

Trecînd prin Toplița și pe la Borseac, ne-am îndreptat spre me-leagurile copilăriei marelui nostru scriitor, Ion Creangă. La Pîrîg, pionierii au făcut cunoștință cu casa în care a locuit bunicul povestitorului și una dintre nepoatele acestuia. La Humulești au vizitat casa memorială „I. Creangă”, s-au plimbat pe ulițele „Amintirilor din copilărie” și au făcut o baie în Ozana, apa în care adesea își răcorea zădumul Nică a lui Ștefan al Petrei Ciubotaru. Nu mult după aceasta pitorescul luncii din Mircești care a inspirat atîtea poezii lui Vasile Alecsandri i-a ajutat pe copii să se apropie de viața și creația marelui poet. Pionierii s-au plimbat pe aleile pe care odinioară Alecsandri își petrecea diminețile, întrecîndu-se mereu pe sine în arta versificației.

Dar cîte lucruri frumoase și interesante din viața și munca poporului nostru nu au cunoscut elevii cu ajutorul excursiilor?

Sîntem convinși că valoarea educativă a activităților organizate cu pionierii depinde în cea mai mare măsură de justa lor orien-

tare ideologică, de pregătirea lor temeinică, de perseverența cu care sînt duse la îndeplinire. Învățînd din experiența de pînă acum, ne-am propus să luptăm împotriva oricăror manifestări de formalism și superficialitate în activitatea noastră, să atragem și mai larg pe pionieri la acțiunile întreprinse de către colectivul nostru. Ne străduim să folosim din plin, condițiile bune, create de partid și guvern, pentru desfășurarea largă a muncii Casei pionierilor.

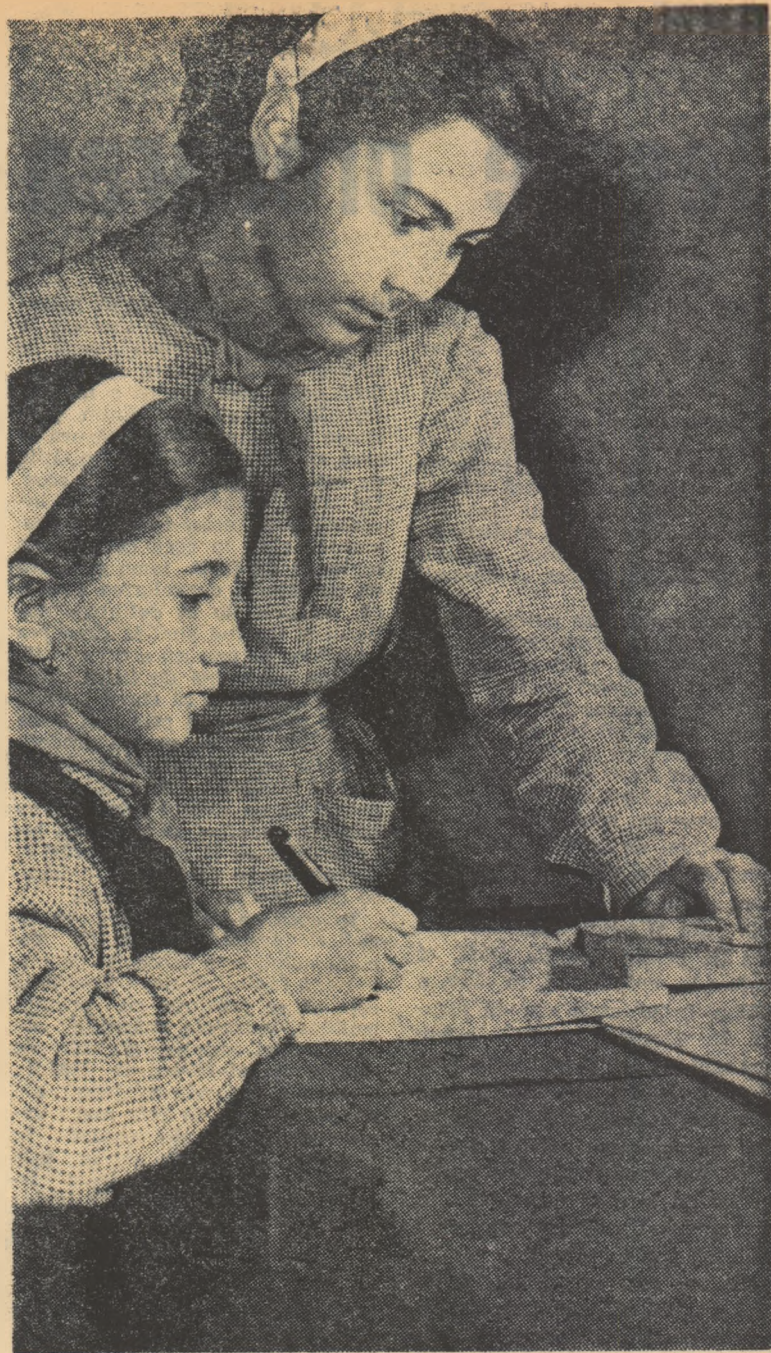
Netușa Lungu

directoarea Casei pionierilor din Onești

In pas cu viața

La Casa pionierilor din Pitești se va desfășura anul acesta o activitate mai bogată și mai atrăgătoare decît înainte. Colectivul nostru se străduiește să realizeze cît mai multe în acest sens. Din vreme cîm stabilit ce cercuri vor funcționa în cadrul Casei pionierilor, astfel încît imediat după deschiderea anului școlar să putem începe activitatea cu pionierii. Au fost create cercuri ale miinilor îndemnitice, de mecanică, de aero-navamodele, de artă aplicată și decorativă, de radiotehnică și telegrafie, de fotografi amatori, cercul micilor naturaliști, cercuri de coregrafie, cor și orchestră, de artă dramatică, de mici turiști, de prietenii cărții, al iubitorilor teatrului de păpuși. Cercurile au fost cunoscute de copii de îndată. Zeci, sute de afișe le aduceau la cunoștință, lor, cadrelor didactice și părinților ce fel de cercuri și activități vor avea loc în anul școlar 1960/1961 la Casa pionierilor din localitatea noastră.

La rîndul ei, secția de învățămînt și cultură a sfatului popular al ora-

Nu-i ușor să pregătești un referat interesant pentru cercul tinerilor naturaliști sau o compoziție literară, frumoasă. Cele două pioniere din fotografia noastră doresc să nu-și dezamăgească pe colegii lor. De aceea, lucrează cu toată seriozitatea, și... simțul răspunderii.

nale pe perioada 1960-1965 și li-niile directorate ale programului de dezvoltare a economiei naționale în perspectivă.

Discuțiile cu pionierii, informațiile politice — atractive, la nivelul de înțelegere al celor mici — concursurile „Drumetii veseli”, excursiile și vizitele în fabrici și uzine, pe ogoare, răspîndirea largă a cărții, vizionarea de spectacole și multe alte asemenea activități îndrăgite de copii, stau în atenția cadrelor ce lucrează în instituția noastră și sînt dornici să informeze pe școlarii asupra realizărilor poporului nostru, să le dezvolte sentimentul prețuirii înfăptuirilor lui, dragostea față de partidul și patria noastră în plin avînt constructiv.

Cadrele didactice de la Casa pionierilor din Pitești — au pornit cu entuziasm la muncă și în acest an școlar. Experiența lor fructuoasă din anul trecut, îndrumarea atentă și sprijinul pe care îl primim din partea forurilor competente, dorința de a munci mereu mai bine, sînt tot atîtea garanții că anul școlar pe care l-am început de curînd se va sfîrși cu roade bogate.

C. Fulgeanu

directorul Casei pionierilor din Pitești

Jurnal

• Duminică 16 octombrie va avea loc la Palatul pionierilor din Capitală o întîlnire a școlarilor, membri ai cercurilor micilor naturaliști, cu fruntași ai recoltelor bogate. Cu acest prilej colectivisti fruntași din întreaga țară le vor vorbi pionierilor despre aplicarea cu succes

a metodelor agrotehnice înaintate în gospodăriile agricole din țara noastră și despre recoltile record obținute prin folosirea acestor metode.

• Pe lîngă clubul întreprinderii miniere „Petre Gheorghe” din Baia Mare funcționează un cerc muzical pentru

pionieri și școlari, copii ai muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor din întreprindere.

În prezent este în curs de organizare un cerc de balet la care s-au înscris peste 30 de pionieri și școlari.

• Numeroase cărți de literatură apărute în ultimele săptămîni în Editura tineretului sînt destinate pionierilor și școlariilor. Printre acestea se numără: „Umi-toarele peripeții ale lui Karik și ale Va-

liei”, de Jan Larri, „Schite marine” de Jean Bart, „Omulețul de cristal” de Ioan Ionescu, „Print și cerșetor” de Mark Twain.

• „În inimi cîntă primăvara”, astfel se intitulează colecția de coruri pentru tineret, editată recent de Editura muzicală. Colecția, interesantă și necesară școlilor, cuprinde cîntecule: „În inimi ride primăvara” de Emil Le-rescu, „Marșul tineretului” de Lauren-

țiu Profeta, „Frumoasă ne este tineretea” de Dumitru Bughici, „Tineret muncitor” de Hilda Jerea și „Partidului slav” de Marin Constantin.

• Casa de cultură a tineretului din raionul Gheorghe Gheorghiu-Dej, din Capitală, organizează în fiecare duminică dimineața spectacole ar-

tistice, vizionări de filme, sezători literare, audiții muzicale etc. pentru pionieri și școlari. De curînd, pionierii și școlarii din raion au avut prilejul să se întîlnească la Casa de cultură cu artista emerită Silvia Chicos și cu redactorii ai programelor pentru pionieri de la radio-televiziunea romînă.

Jurnal

Despre predarea fizicii

Programa de fizică pentru clasa a VIII-a din acest an școlar prezintă, față de programele anilor anteriori modificări importante în ceea ce privește succesiunea, sistematizarea și conținutul diferitelor capitole. Astfel, până în anul trecut, succesiunea capitolelor în programa de fizică pentru clasa a VIII-a era următoarea: cinematica, dinamica și statica. Acum primul loc îl ocupă statica, urmată de cinematică și dinamică.

Există argumente puternice care pledează în favoarea succesiunii adoptate în anul acesta de programa de fizică pentru clasa a VIII-a. Predarea în bune condiții a capitolelor de cinematică și dinamică în clasa a VIII-a impune ca elevii să-și fi însușit o sumă de cunoștințe matematice superioare ca: ecuații de gradul doi, noțiuni de trigonometrie etc. Elevii clasei a VIII-a capătă, însă, mare parte din aceste cunoștințe abia spre sfârșitul anului. Ecuațiile de gradul doi, de pildă, se predau la matematică, în clasa a VIII-a, în ultimele ore de algebră. În asemenea condiții apare deci mai eficace planificarea predării cinematice și dinamice în a doua jumătate a anului școlar, adică sincronizarea acestor capitole cu predarea noțiunilor matematice pe care le utilizează în mod curent. Un alt argument care pledează pentru alegerea acestei succesiuni este faptul că, începând studiul mecanicii cu statica, se păstrează ordinea de dezvoltare a descoperirilor omenești în domeniul mecanicii. Statica a fost cea parte din fizică pe care oamenii au cunoscut-o încă din antichitate. Totodată, studiul staticii la începutul mecanicii permite lămurirea pe cale intuitivă a noțiunii de vector, de sumă și diferență vectorială prin verificarea experimentală a regulii paralelogramului cu ajutorul forțelor concurente în echilibru, precum și a legii compunerii forțelor. De aceea tema „Mărimi scalare și vectoriale” își găsește mai bine locul la statică decât la cinematică.

Nu este în egală măsură nimerit, după părerea noastră, ca unitățile de măsură pentru masă să fie predate încă din primele patru ore de curs, la introducerea în mecanică, așa cum prevede, de asemenea, noua programă. Consi-

der necesar ca unitățile de măsură pentru masă să se studieze la tema „Legile dinamicii”, după ce se precizează noțiunea de masă a unui corp, căci pentru a măsura trebuie mai întâi să definim mărimea pe care o vom măsura și apoi să vorbim despre unitățile de măsură folosite în acest scop. De altfel, aceasta apare ca o consecvență însăși în cadrul programei, căci, în ceea ce privește noțiunea de forță, tema respectivă urmărește dezvoltarea firească, pornind de la definirea noțiunii și trecând apoi la predarea unităților de măsură pentru forță.

Noua programă de fizică ține seama de faptul că elevii trebuie să fie pregătiți în cele mai bune condiții pentru munca productivă. Ea cere ca profesorii de fizică să studieze și să stăpânească programa de studiu mașinilor cu aplicații practice, să cunoască bine activitatea la aceste lucrări și să colaboreze cu cadrele didactice care predau acest obiect.

În ceea ce privește legarea fizicii de practica construirii socialismului, este deosebit de important faptul că noua programă cere să se prezinte, cu prilejul lecțiilor, mărețele obiective ale construcției socialiste stabilite de Congresul al III-lea al P.M.R., precum și uriașele progrese ale aplicării fizicii în cele mai variate domenii ale tehnicii în Uniunea Sovietică și în țara noastră. Tot în problema legării de viață a cunoștințelor de fizică este de reținut că, în vederea bunei desfășurări a lecțiilor-excursie, au fost rezervate ore speciale pentru pregătirea acestora și discutarea observațiilor făcute de elevi în timpul desfășurării lor. Consider însă că era mai bine să se indice totodată, pe lângă experiențele de laborator ce se vor efectua la lecții, și tematica excursiilor în întreprinderi industriale.

În ceea ce privește lucrările de laborator, nu găsim justificat faptul că în noua programă de fizică se renunță la întocmirea unor referate de către elevi după efectuarea anumitor lucrări mai complexe. Aceste referate — care cuprindeau, în afară de tabelul de rezultate, principiul pe baza căruia s-a executat lucrarea, descrierea aparatelor cu care au lucrat, a procedurii de lucru, observații în legătură cu lucrarea de laborator executată — planificate fără excese care ar duce la supraîncărcare, ar contribui, după părerea noastră, la însușirea mai temeinică a cunoștințelor de fizică.

Manualul de fizică pentru clasa a VIII-a, ediția 1960, este întocmit pe baza programei școlare care a fost în vigoare în anul școlar trecut. Acest fapt cere o grijă deosebită din partea profesorului. Reducerea unor teme din manual, indicate de programa de fizică la clasa a VIII-a, este o consecință a necesității de a se descongiona materialul cuprins în programele anilor trecuți și o măsură de adaptare a volumului de cunoștințe predate la vârsta și posibilitățile de asimilare ale elevilor. Practic, în predare, această reducere trebuie efectuată cu multă atenție pentru ca ea să nu influențeze defavorabil asupra înțelegerii integrale a problemelor, asupra succesiunii logice a ideilor.

Prof. Traian Popescu

Școala medie „C. I. Parhon”
din Ploiești

Muzica este tot mai îndrăgită de elevii din școlile noastre. În fotografie, o lecție de vioară.

MUZICA ÎN ȘCOALA

Marile noastre orchestre simfonice obișnuiesc, de un timp să deschidă stagiunile de concert în fața muncitorilor din marile uzine. Am asistat la asemenea concerte. Parcă nicidecum membrii orchestrelor n-au cîntat cu mai multă dăruire de sine ca în fața acestor mulțimi emoționate, care-ascultă într-o sală de concert improvizată. În viața oamenilor muncii muzica se împletește strîns cu tot ceea ce înseamnă bucuria de a trăi în chip nou, socialist.

„Ce păcat că nu am cunoscut mai de mult frumusețile muzicii, că nu am învățat de mic s-o înțeleg” — spun cu regret majoritatea celor care formează acest nou auditoriu.

Cei tineri care învață astăzi în școli nu trebuie să mai încerce acest regret. Există largi posibilități ca în școlile noastre orele de muzică să devină momente de înaltă educație artistică, emoționante, capabile să innobileze sufletele elevilor.

Se găsește însă profesori cu o înaltă calificare profesională, veritabili artiști, muzicieni cu experiență, care știu să emoționeze elevii fie prin exemplul personal (interpretează la pian sau alt instrument o piesă cu virtuozitate), fie prin efectele artistice realizate cu corul școlii pe care îl dirijează, dar despre care totuși nu putem spune că fac educație prin

muzică. Căci realizarea unor momente de artă în cadrul predării muzicii nu trebuie să reprezinte un scop în sine, ci să fie pusă în slujba educării comuniste a elevilor. Muzica trebuie să devină o artă militantă. Numai atunci cînd arta se transformă în instrument de educație, cînd generează energii spirituale în scopul ideilor superioare de viață, cînd servește cauzei construcției socialiste, cînd militează pentru înțelegere și pace între popoare, se poate vorbi de îndeplinirea totală a sarcinilor ce-i revin în școală.

Cum putem răspunde acestei nobile sarcini?

În primul rînd renunțînd la acumularea de noțiuni teoretice goale, greoaie pentru copii și pornind totdeauna numai de la cîntec. Să-i învățăm pe elevi cît mai multe cîntece. A forma un repertoriu bogat, variat și pe înțelegerea vârstei copiilor, iată una din principalele sarcini ale predării muzicii în școală. A supune permanent noțiunile teoretice, elementelor practice, iată cum vom stîrni interes față de unele probleme mai aride, mai greu de explicat.

Ce cîntece să alegem pentru repertoriul ansamblului coral sau pentru a le preda la ora de muzică? Aici este cheia succesului, pe care profesorul trebuie să o minuiască cu multă competență. În primul rînd, lucrări cu un valoros conținut de idei, inspirate din actualitate. În al doilea rînd, piese cu multă melodie. Copilul refuză cîntecele artificiale „făcute” în laborator, lipsite de naturalețe și cursivitate. Chiar și obișnuitele solfegii să fie bazate pe melodie. Trebuie să renunțăm definitiv la acele simple înlînțuri de sunete menite a ilustra birocratic o regulă teoretică. Adevăratul pedagog construiește solfegii cu valoare artistică, pe care le transmite elevilor cu nuanțe, frazare muzicală expresivă etc. astfel încît să-i emoționeze. Și fiindcă insistăm asupra melodiei, principala purtătoare a ideilor și sentimentelor autorului, nu putem scăpa din vedere „amănuntul” odinioară neglijat: intonația populară. Cît mai multe cîntece populare sau compuse în spirit folcloric; iată ce trebuie să învețe copiii în școală. Exemplul unor profesori ca Ion Vidu, Timotei Popovici, Iacob Mureșianu, Gavril Musicescu, George Dima, creatori patrioți care au servit cu devotament și pricepere școala românească decenii de-a rîndul, s-a devinut un îndemn pentru generația noastră. Să înlăturăm din repertoriul școlar cîntecele străine de auzul natural al copiilor noștri și să le insuflăm de timpuriu dragostea pentru cîntecul popular.

Formarea multilaterală a omului de tip nou cere școlii de azi să împlinească și alte obiective. Nu se poate învăța muzica făcînd

abstracție de moștenirea clasică. Cîntecul revoluționar al clasei muncitoare, repertoriul de aur al muzicii clasice universale, cîntecele înaintașilor muzicii românești, merită să figureze la loc de frunte în repertoriul muzical. Toată această comoară artistică urmează să fie transmisă tinerii generații.

Am insistat asupra acestui mod de predare a muzicii în școli tocmai fiindcă dorim să se înțeleagă de toți că sarcina învățămîntului muzical nu este aceea de a pregăti profesioniști, ci de a făuri suflete, de a deschide gustul elevilor pentru frumos, pentru artă.

Viorel Cosma

Un răspuns

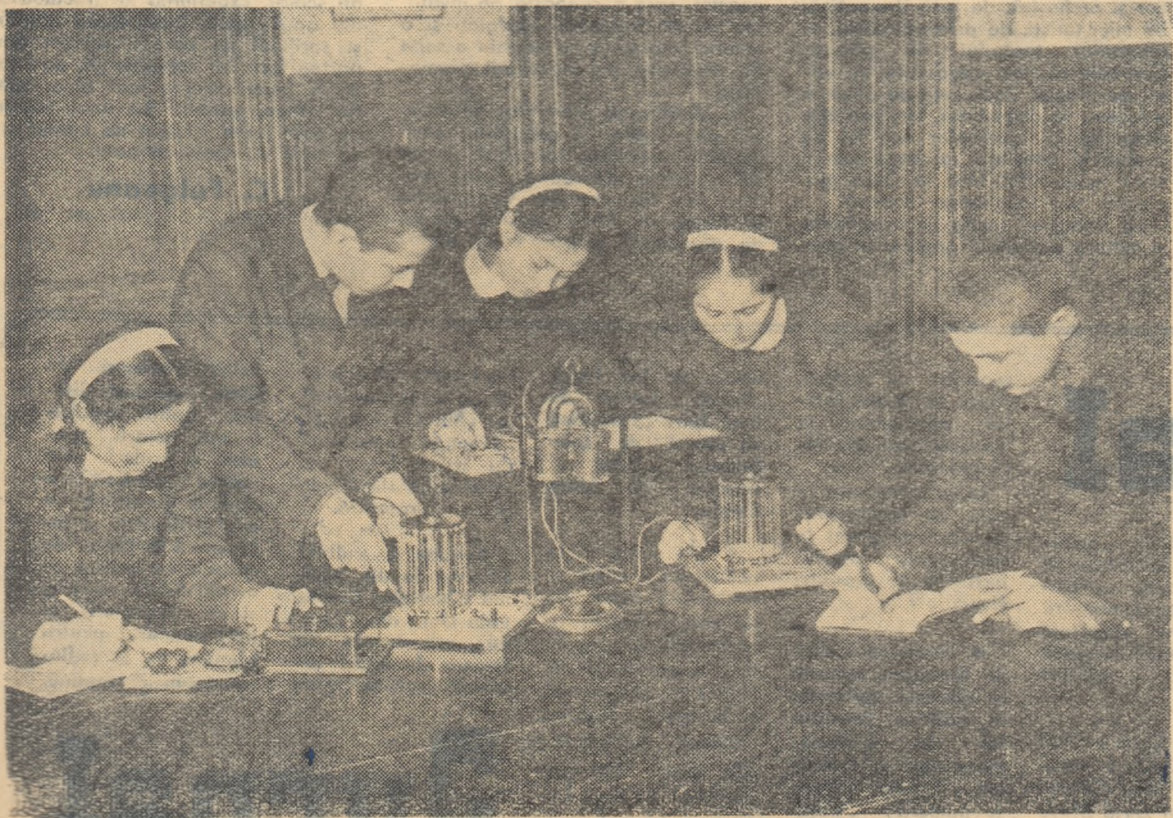
Într-o scrisoare primită la redacție un învățător din raionul Pecica, regiunea Timișoara, ne întreabă dacă poate spune în mod direct elevilor săi că nu există Dumnezeu.

Întrebarea ne-a pus pe gînduri. Învățătorul se îndoiește că poate vorbi deschis copiilor despre inexistența unei forțe supranaturale care ar fi creat lumea. Noi nu ne îndoiem însă că învățătorul în cauză cunoaște adevărul asupra originii lumii și legilor după care se guvernează ea.

Răspunzîndu-i trebuie să repetăm de fapt lucruri prea bine știute — anume că adevărul asupra lumii și legilor ei trebuie cunoscut și de copii, de la cea mai fragedă vîrstă — prezentat desigur pe măsura înțelegerii lor.

Învățătorul nostru s-a aflat în derută cînd un copil l-a întrebă fără ocol, direct, dacă există sau nu există Dumnezeu. Dar el, învățătorul, are datoria să facă educație ateistă, științifică elevilor săi. În cazul elevului care a pus întrebarea, drumul era deschis pentru aceasta. O dată ce a întrebă, copilul se îndoia, nu era sigur. El se aștepta și la un răspuns care să neghe existența lui Dumnezeu. Primindu-l, nu ar fi rămas atît de surprins cum am rămas noi cînd am citit scrisoarea învățătorului.

Da, tovarășe învățător. Poți, trebuie să-i spui elevului adevărul. Dacă prin activitatea instructiv-educativă de pînă acum nu l-ai ajutat încă să înțeleagă lucrul acesta și el a formulat o astfel de întrebare, trebuie să-i răspunzi fără ocol — nu, nu există Dumnezeu. Îți rămîne însă datoria să-l convingi pe elev. Procesul de învățămînt îți dă nenumărate prilejuri pentru aceasta!

Laboratorul de fizică — locul unor noi și interesante experiențe științifice.

Seara, într-un sat oarecare

Am innoptat într-un sat — Popești — din părțile Odo-beștilor. Toamna, de roade bogată, cu parfum de piersici și tămâioasă, a împlinit strădaniile de un an ale elevilor. Dar, evenimentul care le suscită cel mai mult atenția este legat de cu totul altceva. Toamna anului 1960 a adus în viața satului o nouă înfăptuire — „Școala serală pentru tărâni muncitori“.

...Iată-ne în clasă. În bănci săteni de vîrstă diferite Profesorul e întrucîtva emoționat. În ultimele bănci se află și alți musafiri (directoarea școlii și cîțiva profesori). Dar mi se pare că emoțiile nu sînt provocate de asistența numeroasă la lecție, ci de lecția însăși. De altfel nu este emoționat numai profesorul. Bănuiesc aceeași neliniște și sub frunțile încruntate în atenție ale elevilor săteni. Descifrez tulburarea luminoasă pe care o are muncitorul atunci cînd probează o mașină nouă, deslușesc neliniștea călătorului pornit pe un drum spre zări necunoscute încă.

Răspunderea profesorului este cu atât mai mare. De măiestria lui depinde dacă se va menține sau nu interesul celor din bănci pentru trecutul omenirii. Imi dau seama cîtă grijă i se cere profesorului. Predă noțiuni absolut noi, vorbește despre evenimente petrecute cu mii de ani în urmă și nu unor elevi obișnuiți, ci unor oameni învățați pînă nu de mult să se preocupe doar de problemele muncii lor pe ogor. Profesorul însă s-a pregătit bine pentru lecție. Expunerea tratează despre trăsăturile esențiale ale comunei primitive. Aceasta este veriga cea mai importantă a lecției. De claritatea expunerii depinde înțelegerea deplină a problemelor atât de complicate pe care le cuprinde. Liniștea desăvîrșită din clasă trădează atenția încordată cu care elevii urmăresc lecția. Profesorul nu se lasă însă furat de farmecul povestirii. Din cînd în cînd se oprește, verifică dacă este pe deplin înțeles, fixează, apoi firul expunerii continuă.

Oameni care în timpul zilei au trudit pe tarlalele gospodăriei, seara devin elevi atenți, sirguincioși, neobosiți și foarte, foarte serioși. Da, da, acesta e cuvîntul — serioși! Copilăria școlară obișnuită imprimă orelor de clasă un ritm inegal. Pedagogul face eforturi să mențină atenția elevilor, există avîntate ridicării de mîini și nerăbdătorul „știu eu“. Nu. De data aceasta avem de a face cu oameni ponderați, unii din ei cu multă experiență de viață, ceea ce-i determină să nu arunce răspunsurile, ci să și le întregescă chibzuit în minte înainte de a le rosti.

La discuțiile care au urmat după lecție s-a subliniat că succesul acesteia a fost determinat de verificarea, chiar în timpul expunerii, a înțelegerii problemelor de către elevi. Într-adevăr, în condițiile școlii serale efortul de atenție al elevilor — necesar înțelegerii — trebuie dozat cu grijă. Orice abuz se răzbuună. De aceea expunerea întrerupă de reveniri, sublinieri și de verificarea înțelegerii este metoda cea mai potrivită. Bineînțeles aplicată cu pricepere. Să emoționeze fără a fi patetică, să determine reținerea în memorie fără a înșirui doar date, cifre.

Aș adăuga la succesul lecției un fapt neabăgat în seamă de colegii profesorului nostru, anume ceea ce în psihologia pedagogică se cheamă „motivare“. Profesorul a reușit încă de la începutul lecției să „motiveze“ necesitatea cunoașterii problemelor respective în modul cel mai convingător și practic. Cunoașterea istoriei îndepărtate, a fenomenelor istorice, a legilor care se ascund sub manifestările acestora ne permite să apreciem mai bine evenimentele actuale, să scrutăm viitorul, să luptăm pentru făurirea mai degrabă a acestui viitor.

Despre problemele pe care le ridică lecția la școala serală sătească se va mai vorbi desigur mult. Este cu atât mai necesar acum, cu cît sintem la început, fără prea multă experiență.

Emil Burlacu

Cu atenție și tact pedagogic, învățătoarea Florica Tușiu de la Școala de 7 ani din satul Baba Ana, raionul Mizil, își îndrumă elevii în însușirea corectă a vorbirii și scrierii.

Insemnări

Există în majoritatea lecțiilor pasaje unde pe nesimțite treci la genul oratoric (în sensul cel mai bun al cuvîntului). Din paragrafele programelor școlare izbucnesc adesea pasiunea, și atunci profesorul forțează convingerile, călește linia personalității, la cea mai înaltă temperatură.

Nu știu dacă vreun profesor gîndindu-se la schița lecției se urmează să o țină, își amintea vreo dată: „cînd voi vorbi cu înfăptuire“. Cu toate acestea, există un simbul fierbinte în fiecare lecție. În preajma lui, floarea prinde aripi, ia înălțime... Apoi tot ea coboară pe acsimilate și începe urcușul didactic, cățărarea inductivă, cu pas mic, din apropiat în apropiat. Pe tablă rămîne schema — Schița strategică a bătăliei date — și de undeva, din lumea coridoarelor, răzbate recreația. Cîteva minute a fost Zborul. El nu figurează pe tablă și nici în caietul de noște, dar amintirea lui nu se va pierde.

Da, Zborul are loc în lecțiile noastre și este, printre altele, convingător tocmai pentru că el nu vine ca o acrobație ieriană — ci dimpotrivă. Căci nu poți face lecții doar cu pasiunea. Aceasta duce — ca singur vehicul al lecției — la empirism, la dezorganizare, la spulberarea treptelor sale metodice.

Omul care mi-a sugerat aceste considerații făcea o lecție de chimie. A vorbit 30 de minute despre hidrocarburi într-o prelegere discurs. Vorbea vorbă... își rememora mișcările — de la cadavre — sugerînd o rețetă, cîndeva în aer zeci de formule chimice, înlocuind cea mai elementară experiență cu profunzimea științifică, cu metafore, cu prestidigitajii... Și în această teribilă pantomimă, în căuta mormanului de noțiuni, terenul lecției rămînea perfect viran. Căci brațele îi erau goale. Cărămizile și mortarul erau ipotetice. Nu se legau într-o construcție încheiată cu toate că ne arăta înfăptuire — în aer — unde sînt zidurile, unde ușile și ferestrele etc. Vorbea, vorbea...

Mă gîndeam că ora viitoare va începe de la capăt, la diapazon înalt: „ora trecută am vorbit despre... Trecem acum la...“ și vîntul va sufla din nou, răsfoind filă de filă.

Își șterge cu demnitate broboancele de sudoare. „Totul e căldura cu care vorbești“...

Nu, tovarășe profesor. Nici gînd. Într-o laborator, șterge de praf aparatele, pune mina pe cretă — ca reacție al întregii lecții. Și peste asta căldură, da...

Discuțiile școlii medii respective sînt deosebit de interesante. Profesorii de chimie și fizică ar folosi laboratorul cel de casă, iar trebuie opt zile pentru a-l aduce în ordine.

Laboratorul stă însă trei zile gol... Ei bine, și ce se face la chimie în aceste zile? Puțin oratoric, multă pantomimă și... foarte multă căldură. Oare ajunge? Căci, totuși, e frig la aceste lecții?!

— La ora mea nimeni nu zîmbește, îmi spune cu convingere profesorul de romină. Țin haturile strinse... De ce să mi-i urc în cap?

Mi-o spune zîmbind. E un om dinamic, vorbăreț, are haz... În cancelarie. Căci încă pe coridor, în clipa cînd umbra i s-a proiectat pe ușa clasei, se metamorfozează: căutătura devine dură, sprîncenele s-au închis. Pășește de-a lungul băncilor spre catedră și vocea fără modulații acordă scurt repaos! Stați jos! Privește clasa. Schițează careva vreun zîmbet? Nu. Liniștea e deplină. — X! Ce lecție avem pentru astăzi? Stai jos! — Y!... Mda. — Z! Habar n-aveți. Apoi, apăsător, dur, concludiv: nici titlul nu-l știți. Și rectifică un cuvînt. Era la plural.

Explică lecția nouă, egal, sigur, nu rău. Dar privirea îngheață, vocea e uscată ca de pe o bandă de magnetofon, schema pe tablă se completează parcă bătută în cuie.

Trec 30 de minute și clopotul sparge zăbrelile de gheață ale lecției... de literatură. Firește, nu pleדם pentru hîzdale. Lecția, ca orice proces de muncă, preînde sobrietate. Dar călăra glaciului — ce învește catedra, scrișitul voit inamical sînt străine școlii.

E o lecție de literatură nouă. Profesorul vorbește despre eroii literaturii realist-socialiste. Despre căldura inimii lor, despre noblețea lor sufletească și umanismul lor statornic. Silabele cad însă ca grindina și parcă e frig. Și doar în bănci sînt adolescenți a căror plămădă sufletească trebuie făurită asemenea eroilor literaturii despre care e vorba.

E o greșală? Față de obiect în orice caz. Față de elevi pare ceva mai mult. Inimile lor sînt sărăcite. Parcă s-ar delapida din bucuria vieții...

P. Scarlat

Curaj

Diffuzoarele comunei Gălbinași din raionul Brănești, regiunea București, anunțau cu insistență zilele trecute izbucnirea unui incendiu. Dintr-o neglijență, bunurile unuia din colectivități luaseră foc și flăcările amenințau gospodăriile vecine.

Se aștepta sosirea pompierilor de la București. Dar pînă atunci, trebuiau luate primele măsuri pentru stingerea flăcărilor. Greu însă, căci toți colectivității erau la cîmp.

În Școala de 7 ani din comună s-a dat, de asemenea, alarma. Pionierii și școlarii s-au simțit chemați la datorie. În grabă și-au luat gălețile, tirăcoapele și toate cele necesare și au alergat într-un suflet la locul incendiului. Pompa de incendiu, mînuită cu pricepere de copii, a intrat în funcțiune și prin eforturi susținute, școlarii au reușit să localizeze focul.

Locuitorii comunei au numai cuvinte de laudă pentru fapta plină de curaj a acestor copii.

În toată atitudinea lor, școala, firește, își are partea ei de contribuție. Munca educativă a dat roade.

Prof. I. Predan

„Mamifer nevertebrat“

„așa ceva în atlasul zoologic“. 1958... „Luînd în considerare șira spinării foarte lungă, terminată cu un craniu turtit — ce nu poate fi de pasăre deoarece nu are cioc — socotesc că avem în față o formă neobișnuită de șarpe. N-am mai văzut ceva asemănător în alte muzee...!!

1959... „E un animal nevertebrat, fără a fi, însă, o moluscă, deoarece prezintă

științe naturale. Suna așa: „Și deoarece piesa cu nr. 1463 reprezentînd, potrivit inventarului, un lup împaiat a fost, după toate probabilitățile, distrusă de șobolani, care au ros-o în întregime, inclusiv eticheta și o parte din postament, vă rugăm să ne trimiteți de urgență o echipă de deratizare...“

Echipa a venit dar n-a găsit nici un rozărit. Doar unul împaiat în vitrină.

Profesorul cel nou a căzut pe gînduri: „Vasăzică nu sînt șobolani. Atunci cine a putut să distrugă o piesă de muzeu? Cine? Spune și dămcata că ești mai vechi în școală“...

Noul profesor se mai frămîntă și azi și n-a renunțat la gîndul să cheme o altă echipă de deratizare. Mai conștiințioasă. Eu tac, căci mi-e rușine să-i spun adevărul. Și poate nici nu m-ar crede. Nici nu e de crezut, de altfel: elevii n-ar fi putut face una ca asta. Se știe. Dar-mite în timpul orelor, în prezența profesorului.

Nici eu n-aș crede asta, dar... am hîrtiile în mîna: 1956, 957, 58, 59... Bine. le rup... Poftim! Dar așa ceva n-aș vrea să se mai întimplă... Auzi! Un mamifer nevertebrat?!

Mircea Sintimbreanu

unele cartilagi. Nu cred să mai existe așa ceva în fauna țării“.

1960... Din acest an n-am nici o hirtie. Nici n-ar fi cu putință. Într-un eventual extemporal nu s-ar mai scrie, ca altădată: „nu există în manual, în ailase, în alte muzee sau în fauna țării“, ci doar atât: „nu mai există“. Punct. În schimb am văzut o altă hirtie. A noului profesor de

Se împlinesc 5 ani de cînd în muzeu începe a muzeului de științe naturale din școala popeștii un lup. Bineînțeles, împaiat, și pentru că nu își găsea loc în vitrine, alături de buchițe și iepuri, fu instalat pe o masă în mijlocul muzeului. Măsură, zbirînt și parcă alergînd cu colții la vedere, tenutul carnivore — devenit în mod fatal prin împăiere ierbivore — aștepta, cum s-ar zice (și de data asta se potrivea), cu limba scoasă orle de zoologic. Dealtmînter nici nu-i era dat să aștepte prea mult, pentru că în program erau 2 ore săptămînal de zoologie la clasa a VI-a, iar la școală erau nu mai puțin de 5 clase a VI-a. Pe atunci, îmi amintesc prea bine, această piesă animală cu numărul de inventar 1.463 era mîndria micilor zoologi.

La început copiii îl mîngîiau pe ceață, pe spinare, apoi, văzîndu-l perfect domesticit, au devenit mai îndrăzneți. Cîțiva îi numărău colții, alții, mai puțin curajoși, îi încercară soliditatea cozii, în sfîrșit, nu puțin, — profitînd de neatenția profesorului — se arătară curioși să cunoască mai îndeaproape tainele împăierii.

Un briceag bine mînuit le deschise calea spre mîntăile de zăgăz... N-aș putea expune la zi progrescele făcute de curioșii noștri de-a lungul anilor și de-a latul lupului, dar niște hirtii pe care le am în față mărturisesc de la sine neobișnuita metamorfoză a ființei lui vertebrate.

Sînt niște mici extemporale cu tema: Descrieți piesa nr. 1463 din muzeul școlii noastre.

Iată-le în ordine cronologică.

1956 (un an după aducerea lupului la muzeu): „Piesa pe care o vedem este un mamifer, desigur — vertebrate, cu foarte puțin păr la ceață și fără coadă. N-aș putea spune cu ce s-o fi hrănind. În stomacul său se poate vedea nițică iarbă de mare, niște cuie și chiar o mînușă. În orice caz un asemenea animal nu se găsește în manual“.

1957 (a mai trecut un an): „Lipsit aproape cu desăvîrșire de fulgi, păr sau solzi, fără dinți, cu două picioare și cu o cușcă toracică foarte dezvoltată de o parte și de alta a vertebrelor dorsale, animalul pare totuși să fie o pasăre. Eticheta lipsește. N-am găsit

de la lecții

Programa de Istoria României

pentru clasa a XI-a — partea I-a (3 ore săptămânal — 102 ore anual)

Introducere — 2 ore

a) Obiectul istoriei României: studierea procesului istoric de formare a poporului și a limbii române; cunoașterea trecutului de luptă și muncă al poporului nostru, continuitatea și unitatea poporului român pe teritoriul patriei; rolul determinant al maselor populare în dezvoltarea societății omenești pe teritoriul Republicii Populare Române; rolul personalității în istoria patriei noastre; lupta eroică dusă de clasa muncitoare sub conducerea P.C.R. împotriva exploatării, împotriva fascismului, pentru construirea unei societăți noi, socialiste; marile transformări economice, politice și sociale petrecute în țara noastră după 23 August 1944.

b) Materialismul istoric — concepție științifică asupra dezvoltării societății omenești — baza studiului istoriei patriei noastre.

Orînduirea comunei primitive

ORÎNDUIREA COMUNEI PRIMITIVE PE TERITORIUL REPUBLICII POPULARE ROMÂNE (PÎNĂ ÎN SEC. I I.E.N.) — 2 ore

1. Comuna primitivă pe teritoriul țării noastre — 1 oră

a) Clasicii marxism-leninismului despre orînduirea comunei primitive; trăsăturile orînduirii comunei primitive pe teritoriul țării noastre.

b) Vechimea și continuitatea vieții omenești pe teritoriul Republicii Populare Române; periodizarea orînduirii comunei primitive pe teritoriul patriei noastre.

c) Apariția și consolidarea societății primitive (paleoliticul și mesoliticul — pînă la 4000 î.e.n.): datele arheologice; nomadismul; dezvoltarea graiului articulat; unelte și arme; folosirea focului; hrana, îmbrăcămînta și locuințele; începutul organizării gentilice (gînta matriarhală).

d) Dezvoltarea societății primitive pe teritoriul patriei noastre în neolitic (4000 î.e.n. — 1700 î.e.n.): datele arheologice; începuturile agriculturii — trecerea la viața sedentară; prima mare diviziune socială a muncii pe teritoriul patriei noastre; meșteșugurile casnice (torsul, prelucrarea lemnului, ceramica); așezările omenești; gînta patriarhală; consolidarea organizării tribale; primele manifestări religioase; arta primitivă.

e) Importanța studierii epocii pietrei.

e) Izvoarele istoriei României: urme de viață materială; documentele; cronicile, memoriile, corespondența și presa; legende și baladele istorice (arheologia, numismatica, diplomatica, epigrafia).

d) Periodizarea istoriei României: orînduirea comunei primitive; orînduirea sclavagistă; orînduirea feudală; orînduirea capitalistă; orînduirea socialistă.

e) Desăvîrșirea construirii societății socialiste și construirea comunismului sarcină istorică a întregului nostru popor muncitor; rolul conducător al Partidului Muncitoresc Român. Insemnătatea istorică a Congresului al III-lea al P.M.R. Creșterea prestigiului internațional al țării noastre — România factor activ în lupta pentru pace, pentru desîntinderea internațională, pentru coexistență pașnică. Victoria inevitabilă a socialismului și comunismului în lumea întreagă.

2. Dezvoltarea societății primitive în epoca metalelor: geto-dacii și civilizația lor — 1 oră

a) Periodizarea și trăsăturile epocii metalelor pe teritoriul Republicii Populare Române (bronzul — 1700 î.e.n. — 800 î.e.n.; fierul — de la 800 — sec. I î.e.n.); datele arheologice; dezvoltarea forțelor de producție; a doua mare diviziune socială a muncii; progresele agriculturii, meșteșugurilor și schimbului; cele mai vechi populații cunoscute pe teritoriul patriei noastre (tracii, geto-dacii); cristalizarea triburilor geto-dacice.

b) Civilizația geto-dacilor: ocupațiile, așezările și locuințele lor; legăturile geto-dacilor cu tracii sudici, cu orașele — state sclavagiste grecești și cu scitii; influențele reciproce; progresele culturii fierului în Dacia; dezvoltarea forțelor de producție și a schimbului; organizarea socială a geto-dacilor; apariția diferențierii sociale, descompunerea comunei primitive pe teritoriul patriei noastre; apariția uniunilor de triburi în Dacia; uniunile de triburi în timpul lui Dromichete; democrația militară; luptele împotriva macedonenilor. Engels despre tracii.

Orînduirea sclavagistă

ORÎNDUIREA SCLAVAGISTĂ ÎN DACIA (SEC. I I.E.N. — SFÎRȘITUL SEC. III I.E.N.) — 2 ore.

1. Formarea statului dac. Cucerirea Daciei de către romani — 1 oră

a) Clasicii marxism-leninismului despre apariția proprietății private, a claselor sociale și a statului. Trăsăturile orînduirii sclavagiste pe teritoriul țării noastre.

b) Germenele de stat din timpul lui Burebista cu tendința de a se transforma într-un stat sclavagist începător.

c) Statul sclavagist începător dac din timpul lui Decebal; accentuarea diferențierii sociale (clasele sociale, sclavia în Dacia preromană — caracterul ei patriarhal); întinderea statului sclavagist dac în timpul lui Decebal; organizarea militară a geto-dacilor; religia lor; construcțiile dacice (civile, militare și religioase); folosirea scrierii.

c) Cucerirea Daciei de către romani. Cauzele și caracterul războaielor daco-romane. Luptele din timpul lui Domițian; însemnătatea tratatului din anul 89; organizarea apărării Daciei de către Decebal. Cucerirea Daciei; Imperiul Roman în timpul lui Traian; primul război dacic (cauzele și rezultatele lui); al doilea război dacic; eroismul poporului dac în luptele pentru apărarea patriei; cauzele înfrîngerii dacilor; transformarea unei mari părți din Dacia în provincie romană.

Orînduirea feudală

I. PERIOADA DE TRECERE LA FEUDALISM (SEC. IV — SEC. X I.E.N.) — 3 ore.

1. Dacia în timpul migrațiilor popoarelor — 1 oră

a) Situația daco-romanilor la începutul marii migrații: elementul romanic de la Dunărea de Jos după retragerea aureliană; situația social-economică din Dacia; descompunerea societății sclavagiste în Dacia — dispariția treptată a relațiilor de producție sclavagiste; trecerea la feudalism pe teritoriul patriei noastre.

b) Primele popoare migratoare (popoare germanice și turanice); relațiile lor cu populația băștinașă; influența limitată a primelor popoare migratoare asupra daco-romanilor.

c) Continuitatea legăturilor cu romanitatea balcanică; influența romano-bizantină în nordul Dunării (caracterul și însemnătatea ei); răspîndirea creștinismului în Dacia.

d) Pătrunderea slavilor în sec. VI-VIII pe teritoriul patriei noastre și în Peninsula Balcanică; dislocarea masei romanice de răsărit; asimilarea slavilor de către daco-romani; premisele orînduirii feudale pe teritoriul patriei noastre.

e) Ultimele popoare migratoare: bulgarii, ungurii, pecenegii și cumanii.

f) Urmările marii migrații asupra pro-

cesului dezvoltării societății omenești pe teritoriul patriei noastre.

2. Formarea poporului român și limbii române — 2 ore.

a) Condițiile istorice în care s-a format poporul român și limba română; dezvoltarea societății dacice, stăpînirea romană în nordul Dunării, procesul de contopire între daci și romani, asimilarea slavilor de daco-romani.

b) Formarea poporului român; încheierea procesului de formare a poporului român în ultimele secole ale mileniului I e.n. pe

II. CRISTALIZAREA FEUDALISMULUI ȘI FORMAREA STATELOR FEUDALE ROMÂNEȘTI (SEC. X-XIV) — 4 ore.

1. Cristalizarea societății feudale pe teritoriul patriei noastre în sec. X-XIV — 1 oră.

a) Periodizarea orînduirii feudale pe teritoriul patriei noastre.

b) Dezvoltarea vieții social-economice și politice pe teritoriul patriei noastre în secolele X-XIV. Dezvoltarea forțelor de producție; accentuarea procesului de diferențiere socială. Cristalizarea relațiilor de producție feudale pe teritoriul patriei noastre. Primele formațiuni politice românești — cnezatele și voievodatele din Transilvania, Dobrogea, cîmpia munteană și Moldova.

c) Cristalizarea feudalismului la popoarele vecine. Stăpînirea bizantină în Dobrogea. Influența statului feudal kievean. Statul feudal romîno-bulgar și influența lui în nordul Dunării.

2. Formarea și dezvoltarea voievodatului Transilvaniei în sec. X-XIV — 1 oră.

a) Începutul cuceririi cnezatelor și voievodatelor românești din Transilvania de către statul feudal timpuriu maghiar la începutul sec. XI; lupta eroică a poporului român din Transilvania pentru apărarea libertății sale.

b) Constituirea voievodatului Transilvaniei. Colonizarea securilor și a sașilor. Întărirea procesului de feudalizare în Transilvania. Accentuarea tendinței de autonomie a voievodatului Transilvaniei. Căderea teutoni; scopul colonizării lor în Transilvania.

c) Năvălirea tătarilor și urmările ei pe teritoriul patriei noastre.

3. Formarea statelor feudale independente — Țara Românească și Moldova — 2 ore.

III. DEZVOLTAREA FEUDALISMULUI PE TERITORIUL ROMÂNIEI (SFÎRȘITUL SEC. XIV — ÎNCEPUTUL SEC. XV) — 15 ore.

1. Dezvoltarea societății feudale pe teritoriul patriei noastre la sfîrșitul sec. XIV și în sec. XV (viața social-economică; consolidarea instituțiilor feudale) — 1 oră.

a) Dezvoltarea economică: dezvoltarea forțelor de producție; renta feudală — lege fundamentală a feudalismului; dezvoltarea târgurilor și orașelor feudale; dezvoltarea schimbului; moneda; drumurile; lărgirea treptată a legăturilor economice dintre cele trei țări române; legăturile comerciale cu alte țări; particularitățile dezvoltării economiei feudale în cele trei țări române.

b) Viața socială: caracterul unitar al organizării sociale feudale și consolidarea relațiilor de producție în cele trei țări române; clasele sociale; accentuarea exploatării feudale (adîncirea procesului de șerbire a țărănimii); întărirea clasei feudale; consolidarea feudalismului; ascuțirea luptei de clasă.

c) Consolidarea statului feudal în cele trei țări române: organizarea politică a Țării Românești și a Moldovei; formațiunile politice românești din Transilvania (cnezatele din Hațeg și Banat; Țara Făgărașului; voievodatul Maramureșului); scaunele săsești și secuiești; rolul statului feudal și al bisericii în consolidarea societății feudale pe teritoriul patriei noastre.

2. Începutul luptei de apărare împotriva invaziei turcești; politica externă dusă de Mircea cel Bătrîn și Alexandru cel Bun — 1 oră.

a) Situația internațională a celor trei țări române la sfîrșitul sec. XIV și în prima jumătate a sec. XV.

b) Politica externă. Întărirea legăturilor politice dintre cele trei țări române. Relațiile cu Ungaria, Polonia, Lituania, Rusia. Imperiul Bizantin și statele slave din sudul Dunării. Începutul luptelor de apărare împotriva turcilor sub conducerea lui Mircea cel Bătrîn; însemnătatea victoriei de la Rovine; rolul hotărîtor al forțelor populare în apărarea independenței; tratatul de alianță cu Ungaria și participarea Țării Române la Cruciada de la Nicopole. Ajutorul acordat de moldovenii poporului polon împotriva cîmpirii teutone.

c) Luptele feudale interne și slăbirea puterii centrale; fărîmîntarea feudală; amestecul străin în Țara Românească și Moldova; accentuarea presiunii turcești asupra celor trei țări române și Ungariei; începutul regimului tributului în Țara Românească și Moldova; caracterul său.

3. Răscoala populară de la Bobilna — 1 oră.

a) Mișcările sociale premergătoare răscoalei de la Bobilna.

teritoriul de astăzi al țării noastre, ca rezultat al romanizării populației daco-moesice și al asimilării slavilor și altor populații.

c) Formarea limbii române: romanizarea Daciei ca bază a formării limbii române (caracterul latin al limbii române oglindit în gramatică și lexic); influența slavă (îmbogățirea limbii noastre cu termeni de origine slavonă).

d) Caracterul romanic al poporului român și al limbii române; importanța continuității și unității istorice a poporului român pe teritoriul Republicii Populare Române.

a) Condițiile istorice interne și internaționale în care s-au format statele feudale Țara Românească și Moldova: dezvoltarea social-economică și politică a romînilor de la sudul și răsăritul Carpaților în sec. XIII și începutul sec. XIV; tendința de dominație a statelor feudale ungar și polon; lupta pentru independență a conducătorilor feudali locali; atacurile tătarilor; căderea sub vasalitate ungară a teritoriilor românești din sud-estul Carpaților.

b) Formarea statului feudal independent Țara Românească: unificarea cnezatelor și voievodatelor din sudul Carpaților (Basarab I — mare voievod al Țării Românești); cucerirea independenței Țării Românești (victoria de la Posada); consolidarea Țării Românești după întemeiere.

c) Formarea statului feudal independent Moldova: împletirea luptei romînilor din răsăritul cu expedițiile militare organizate de regatul feudal ungar; constituirea voievodatului Moldovei; dominația feudală ungară în Moldova; cucerirea independenței Moldovei (împletirea luptei feudale moldoveni și maramureșeni împotriva dominației statului feudal ungar — Bogdan I); consolidarea Moldovei după întemeiere.

d) Caracterul intern al procesului de formare a Țării Românești și a Moldovei; rolul hotărîtor al forțelor populare locale; lupta comună a moldovenilor, transilvănenilor și muntenilor împotriva pericolului tătar și împotriva dominației feudale ungar; caracterul antiștiințific și reacționar al teoriilor burgheze despre formarea Țării Românești și a Moldovei.

e) Însemnătatea istorică a întemeierii celor trei țări feudale românești.

b) Cauzele răscoalei (înrăutățirea situației maselor țărănești și orășenești ca urmare a întăririi exploatării feudale și a dominației bisericii catolice); influența războiului țărănesc husit.

c) Forțele sociale participante; desfășurarea răscoalei: lupta comună a țărănilor iobagi romîni și unguri; uniunea privilegiatelor („Unio trium nationum”, caracterul său reacționar și de clasă); înăbușirea răscoalei.

d) Însemnătatea și urmările răscoalei de la Bobilna.

4. Lupta pentru independență la mijlocul sec. XV — 1 oră.

a) Lupta pentru independență sub conducerea lui Ioan de Hunedoara. Organizarea luptei comune antiotomane a romînilor, ungurilor și sirbilor; primele victorii împotriva turcilor; cruciada de la Varna; căderea Constantinopolului; victoria de la Belgrad; rolul hotărîtor al maselor în cucerirea victoriilor antiotomane; Ioan de Hunedoara — Voievod al Transilvaniei; protector al Moldovei și Țării Românești; guvernator și reșent al Ungariei; dezvoltarea legăturilor politice dintre cele trei țări române în condițiile luptei comune împotriva cîmpirii turcești. Lupta împotriva marii nobilimi. Continuarea politicii antiotomane în timpul lui Matei Corvin.

b) Consolidarea Țării Românești și lupta pentru independență în timpul lui Vlad Tepeș. Tendința de centralizare a statului; legăturile cu Ștefan cel Mare și Matei Corvin; războiul antiotoman condus de Vlad Tepeș; eroismul maselor populare; trădarea marii boierimi; însemnătatea și urmările războiului; prima mențiune documentară a orașului București. Situația Țării Românești după Vlad Tepeș.

5. Dezvoltarea Moldovei în timpul lui Ștefan cel Mare — 2 ore.

a) Situația internațională a celor trei țări române în a doua jumătate a sec. XV.

b) Consolidarea Moldovei în a doua jumătate a sec. XV: principalele transformări social-economice; înscăunarea lui Ștefan cel Mare; baza socială a domniei lui Ștefan cel Mare; lupta împotriva marii boierimi pentru consolidarea puterii de stat; conflictul cu regatul feudal maghiar (lupta de la Baia); posesiunile moldoveni în Transilvania în timpul lui Ștefan cel Mare.

c) Politica externă a Moldovei în timpul lui Ștefan cel Mare; relațiile cu țările străine; importanța luptei lui Ștefan pentru crearea frontului comun antiotoman;

(Continuare în pag. 7)

dezvoltarea legăturilor dintre cele trei țări romine pe de o parte și cu țările vecine pe de altă parte.

d) Războaiele de apărare conduse de Ștefan cel Mare: politica de afragere a Țării Rominești în lupta antiotomană (opozitia mării boierimi); victoria de la Lipnic; însemnătatea victoriei de la Vaslui; marea invazie turcească în anul 1476 și eșecul ei; colaborarea militară dintre moldoveni și transilvăneni; rolul hotărâtor al maselor populare în apărarea independenței Moldovei; Marx despre luptele antiotomane ale moldovenilor în timpul lui Ștefan cel Mare; refacerea țării; stringerea legăturilor cu Polonia și Ungaria; pierderea Chiulei și Cetății Albe; tendința mării boierimi spre încheierea păcii cu turcii; condițiile și însemnătatea păcii din anul 1487.

e) Consolidarea situației internaționale a Moldovei și a puterii centrale în condițiile războaielor victorioase pentru independență; dezvoltarea legăturilor cu Rusia; înfrângerea agresiunii feudalilor poloni și lituani; apogeul domniei lui Ștefan cel Mare; însemnătatea domniei lui Ștefan cel Mare.

6. Dezvoltarea Transilvaniei în sec. XVI; războiul țărănesc condus de Gheorghe Doja — 1 oră

a) Dezvoltarea social-economică a Transilvaniei la sfârșitul sec. XV: agricultura; minierul; meșteșugurile; orașele; comerțul; creșterea puterii economice și politice a mării nobilimi maghiare și accentuarea exploatații maselor; diferențierea socială la orașe; ascuțirea contradicțiilor de clasă.

b) Războiul țărănesc condus de Gheorghe Doja: cauzele și izbucnirea războiului țărănesc; desfășurarea lui în Transilvania; forțele sociale participante; lupta comună a iobagilor romini și unguri și a sărăcimii orașelor; programul răsculaților; cauzele înfrângerii lor; urmările războiului țărănesc; legarea țărănilor de glie; Engels despre războiul țărănesc condus de Gheorghe Doja; însemnătatea războiului țărănesc condus de Gheorghe Doja.

c) Dezvoltarea politică a Transilvaniei în sec. XVI: slăbirea regatului feudal ungar; căderea lui sub stăpânire turcească; independența Transilvaniei față de Ungaria (1542—1567); Transilvania — principat autonom, tributur turcilor; stringerea legăturilor cu Țara Rominească și Moldova; lupta dintre Imperiul Otoman și Imperiul Romano-German pentru stăpânirea Transilvaniei (intervențiile domnilor moldoveni și munteni).

d) Dezvoltarea economică a Transilvaniei după războiul țărănesc; înăsprirea exploatații; răscoalele țărănești; influența Reformei.

7. Dezvoltarea Țării Rominești și Moldovei în sec. XVI; lupta împotriva jugului otoman — 1 oră

a) Dezvoltarea social-economică a Țării Rominești și Moldovei în sec. XVI. Întărirea economiei feudale; ridicarea noilor orașe; dezvoltarea legăturilor economice dintre cele trei țări romine în condițiile încercării turcești. Creșterea tributului; începutul monopolului turcesc; intensificarea exploatații feudale (fiscalitatea; accentuarea procesului de deposedare și aservire a țărănimii; marile domenii feudale; legarea țărănilor de glie); ascuțirea luptei de clasă; împletirea luptei de clasă cu lupta împotriva jugului otoman.

b) Dezvoltarea politică: creșterea puterii politice a boierimii; slăbirea autorității domnești; pătrunderea unor demnitari greci în rândurile boierimii romine; organizarea militară în sec. XVI; stringerea legăturilor politice dintre cele trei țări romine în sec. XVI; regimul capitulațiilor; caracterul său; legăturile cu țările vecine.

c) Lupta pentru independență sub conducerea lui Radu de la Afumați, Petru Rareș și Ioan Vodă cel Cumplit; rolul maselor populare în lupta antiotomană; alianța cu cazacii; poziția trădătoare de clasă a unei părți a mării boierimi; însemnătatea luptelor pentru înlăturarea jugului turcesc.

8. Țările romine în timpul lui Mihai Viteazul — 2 ore

LUPȚA PENTRU INDEPENDENȚĂ ÎN TIMPUL LUI MIHAI VITEAZUL — 1 oră

a) Situația internațională la sfârșitul secolului XVI: lupta popoarelor balcanice împotriva jugului turcesc; coaliția europeană antiotomană; rolul țărilor romine în lupta popoarelor europene împotriva cotropirii turcești.

b) Începutul domniei lui Mihai Viteazul; puterea mării boierimi; puterea domnească — exponentă a intereselor marilor feudali; situația grea a maselor.

c) Războiul de eliberare de sub jugul turcesc; organizarea armatei (rolul trupeilor de legegii); alianța antiotomană cu Moldova și Transilvania; răscoala antiotomană; înfrângerea tătarilor; incursiunile în sudul Dunării; sprijinirea luptei de eliberare a popoarelor balcanice; însemnătatea victoriei de la Călugăreni; tratatul de alianță cu Transilvania; alungarea turcilor (victoria de la Giurgiu); răsunetul și însemnătatea victoriei Țării Rominești în războiul împotriva jugului otoman.

d) Refacerea și consolidarea Țării Rominești după cucerirea independenței.

UNIREA ȚĂRILOR ROMINE SUB CONDUCEREA LUI MIHAI VITEAZUL — 1 oră

a) Consolidarea situației internaționale a Țării Rominești după victoriile împotriva turcilor; legăturile cu Germania și Rusia; necesitatea continuării luptei comune antiotomane a celor trei țări romine.

b) Unirea celor trei țări romine; cucerirea Transilvaniei (victoria de la Șelimbăr); alipirea Moldovei; Mihai Viteazul — domn al celor trei țări rominești; guvernarea lui Mihai Viteazul; importanța unirii celor trei țări romine sub conducerea lui Mihai Viteazul.

c) Politica socială a lui Mihai Viteazul „legătura” lui Mihai — desăvârșirea procesului de șerbie a țărănilor, întărirea puterii mării boierimi; politica socială în Transilvania și Moldova; frământările sociale.

d) Destrămarea sistemului politic creat de Mihai Viteazul; factorii care au împiedicat formarea unui stat unitar feudal român.

e) Însemnătatea domniei lui Mihai Viteazul.

9. Dezvoltarea culturii în cele trei țări romine de la începuturile ei până la sfârșitul secolului XVI — 1 oră

a) Istoriografia în limba slavonă (analele; cronică la Ștefan cel Mare); literatura religioasă; scrieri cu caracter popular.

b) Arta veche rominească: baza ei populară; arhitectura religioasă și militară; stilul moldovenesc; înflorirea picturii; miniaturile; broderia.

c) Dezvoltarea culturii feudale în sec. XVI: masele populare — creatoare ale bazei materiale a dezvoltării culturii; folosirea crescândă a limbii romine în scrieri; apariția și răspândirea tiparului în cele trei țări romine; răspândirea umanismului; influența Reformei în țările romine; activitatea lui Coresi; istoriografia; arta rominească în sec. XVI. Ogândirea luptei de clasă în dezvoltarea culturii.

10. Dezvoltarea țărilor romine în prima jumătate a sec. XVII (până la 1660) — 1 oră

a) Situația internațională la începutul sec. XVII; destrămarea alianței europene antiotomane; creșterea influenței polone și germane.

b) Dezvoltarea social-economică: creșterea relativă a producției de mărfuri și a comerțului; dezvoltarea atelierelor meșteșugărești în Țara Rominească și Moldova; întărirea breslelor; minierul; atelierile manufacturiere din Transilvania; formarea pieței interne; înrăutățirea situației maselor; forme ale luptei de clasă.

c) Dezvoltarea politică a celor trei țări romine; continuarea războiului antiotoman și a politicii de unificare a celor trei țări romine — trăsătura caracteristică a istoriei țărilor noastre în sec. XVII; dominația otomană asupra celor trei țări romine în condițiile menținerii autonomiei lor; domni mai însemnați din prima jumătate a sec. XVII; frământările politice din Transilvania; conflictele dintre boieri; consolidarea puterii domnești în timpul lui Matei Basarab, Vasile Lupu și Gheorghe Racoți I; conflictele dintre Moldova și Țara Rominească; lupta comună a celor trei țări romine împotriva turcilor, sub conducerea lui Gheorghe Racoți al II-lea; legăturile cu țările străine; tratatul încheiat de Gheorghe Ștefan cu Rusia. Gabriel Bethlen și ideea Daciei protestante.

11. Dezvoltarea țărilor romine în a doua jumătate a sec. XVII și la începutul secolului XVIII — 1 oră

a) Situația internațională a țărilor romine în a doua jumătate a secolului XVII; campaniile turcești în Europa Centrală și în Polonia; expansiunea Austriei în sud-estul Europei; ridicarea Rusiei; începutul decăderii Imperiului otoman.

b) Dezvoltarea social-economică: agricultura (extinderea arăturilor); dezvoltarea meșteșugurilor; creșterea comerțului cu cereale și vite; lărgirea schimbului între oraș și sat; dezvoltarea legăturilor economice între cele trei țări romine; monopolul și jaful turcesc — piedică importantă în calea dezvoltării economice a țărilor noastre; clasele sociale; accentuarea ex-

ploatării; ascuțirea luptei de clasă (fuga țărănilor la oraș; lupta pentru eliberarea din iobăgie; răscoalele).

c) Dezvoltarea politică. Luptele dintre grupările boieresti; criza politică din Transilvania (slăbirea puterii centrale); domniile mai însemnate din cele trei țări romine. Întărirea politicii antiotomane la sfârșitul sec. XVII și începutul sec. XVIII; stringerea legăturilor cu Austria și Rusia în timpul lui Șerban Cantacuzino și Constantin Brincoveanu; alianța lui Dimitrie Cantemir cu Rusia; războiul cu turcii; sfârșitul domniilor pămîntene.

d) Cucerirea Transilvaniei de către Habsburgi; reorganizarea constituțională a Transilvaniei (diploma leopoldină); unirea cu Roma (caracterul și consecințele ei); accentuarea asupririi maselor în condițiile jugului feudal habsburgic; lupta de eliberare de sub jugul habsburgic (rezistența înverșunată a populației din Transilvania împotriva jugului habsburgic; participarea iobagilor romini la războiul curuților condus de Francisc Racoți).

12. Dezvoltarea țărilor romine în prima jumătate a secolului XVIII — 1 oră

a) Dezvoltarea social-economică: dezvoltarea producției și a pieței interne; rolul de frînă al relațiilor de producție feudale; manufacturile de stat în Transilvania și Banat; dezvoltarea comerțului și a circulației monetare; lărgirea economiei de marfă-bani; dezvoltarea orașelor; caracterul mercantilist al politicii economice habsburgice în Transilvania și Banat; legăturile economice dintre cele trei țări romine; colonizarea șvabilor; întărirea monopolului și jafului turcesc în condițiile regimului turco-fanariot; înăsprirea fiscalității; creșterea obligațiilor țărănimii; munca salariată (situația grea a lucrătorilor din mine și manufacturi).

b) Dezvoltarea politică: stîrbirea autonomiei Țării Rominești și Moldovei în condițiile regimului turco-fanariot; domniile fanariote; desființarea armatei naționale; ocupația austriacă în Oltenia și Banat; absolutismul habsburgic în Transilvania în timpul Mariei Tereza; regimetele grănicerești; lupta împotriva jugului străin în cele trei țări romine (caracterul și însemnătatea ei).

13. Dezvoltarea culturii în cele trei țări romine în sec. XVII-XVIII — 1 oră

a) Introducerea limbii romine în instituțiile de stat, în biserică și în cultură; răspândirea tiparului în cele trei țări romine (sprijinul lui Petru Movilă); pravele în limba romină.

b) Dezvoltarea învățămîntului în cele trei țări romine; influența umanismului; accentuarea treptată a caracterului științific al învățămîntului.

c) Literatura religioasă; principalele scrieri religioase în limba romină.

d) Literatura istorică: trăsăturile și însemnătatea istoriografiei rominești din sec. XVII-XVIII; concepția politică a marilor cronicari; mării cronicari moldoveni și munteni (Grigore Ureche, Eron Costin, Ioan Neculce, Radu Popescu, Constantin Cantacuzino stolnicul).

e) Însemnătatea operei științifice a lui Nicolae Milescu și Dimitrie Cantemir; rolul lui Dimitrie Cantemir în dezvoltarea culturii rominești și străine.

f) Școala ardeleană; afirmarea culturii rominești în lupta cu tendințele de maghiarizare; principalii reprezentanți ai școlii ardelenice (Samuil Micu, Gheorghe Șincai, Petru Maior, Ion Budai Deleanu); rolul istoric al școlii ardelenice în dezvoltarea culturii burghize rominești și în formarea conștiinței naționale.

g) Dezvoltarea artelor în cele trei țări romine: înflorirea arhitecturii laice și religioase (principalele monumente, stilul brîncovenesc; barocul în Transilvania); pictura; arta populară.

h) Caracterul de clasă și însemnătatea culturii rominești din sec. XVII-XVIII.

dor Vladimirescu; însemnătatea, învățămîntele și urmările marii răscoale populare conduse de Tudor Vladimirescu; ecul răscoalei în Transilvania și Moldova; constituția cărvanarilor (caracterul ei progresist); convenția de la Akkerman.

4. Dezvoltarea Țării Rominești și Moldovei între anii 1828—1848 — 2 ore

a) Întărirea luptei de eliberare națională a popoarelor balcanice; războiul ruso-turc din anii 1828—1829; prevederile păcii de la Adrianopole (importanța ei pentru dezvoltarea Țării Rominești și Moldovei); administrația provizorie rusească (Pavel Kiscleff).

b) Regulamentele organice; principalele prevederi social-economice și politice; Marx despre Regulamentul organic; însemnătatea Regulamentelor organice pentru dezvoltarea Țării Rominești și Moldovei.

c) Dezvoltarea social-economică în epoca regulamentară; dezvoltarea forțelor de producție; creșterea producției de mărfuri și a comerțului; desființarea sistemului breslelor; lărgirea pieței interne; creșterea circulației monetare; dezvoltarea porturilor și orașelor; căile de comunicație; dezvoltarea legăturilor economice cu Transilvania; relațiile economice cu țările străine; menținerea relațiilor feudale în agricultură; clasele sociale; privilegiile boierimii; accentuarea exploatații țărănilor în condițiile regimului regulamentar (goana după supra-muncă — expresie a procesului acumulării primitive a capitalului); creșterea numărului și întărirea exploatații lucrătorilor din manufacturi; întărirea burgheziei; intensificarea luptei împotriva privilegiilor economice și politice ale boierimii; diferențierea boierimii.

d) Dezvoltarea politică: reorganizarea politică, administrativă și juridică a statului feudal; crearea armatei naționale; începutul regimului reprezentativ; întărirea puterii politice a boierimii în perioada regulamentului organic; domniile regulamentare.

5. Dezvoltarea culturii în cele trei țări romine între 1828—1848 — 1 oră

a) Începutul culturii naționale în Țara Rominească și Moldova (rolul însemnat al lui Gheorghe Lazăr și Gheorghe Asachi); organizarea învățămîntului.

b) Formarea ideologiei burghize — expresie a procesului de formare a relațiilor de producție capitaliste și a luptei împotriva jugului feudal și a jugului străin în cele trei țări romine; ideea unirii; societățile culturale-politice.

c) Apariția concepțiilor înaintate în studiul istoriei patriei — N. Bălcescu și M. Kogălniceanu (Magazinul istoric pentru Dacia).

d) Dezvoltarea culturii naționale în cele trei țări romine: literatura, știința, arta, presa; principalii reprezentanți (V. Alecsandri, A. Russo, C. Negruzzi, V. Cîrlova, Gr. Alexandrescu, C. Boliac, E. Mureș, Gh. Bariț, A. Mureșanu).

INFORMAȚII

Pentru organizarea unui muzeu pedagogic pe lângă Institutul de științe pedagogice din R. P. R.

Pe linia completării și desăvârșirii instituțiilor de educație și învățămînt din țara noastră, Ministerul Învățămîntului și Culturii a hotărît înființarea unui Muzeu pedagogic pe lângă Institutul de științe pedagogice.

Muzeul pedagogic va aduna, va păstra, va studia și va expune în mod organizat materiale care sînt scoată în evidență trecutul progresist în domeniul educației și învățămîntului din țara noastră, precum și materiale care reflectă realizările școlii și pedagogiei în anii puterii populare.

În Muzeu vor fi deci prezentate: documente, cărți vechi, manuale, rechizite școlare, material didactic, mobilier școlar, machete și fotografii de clădiri școlare, portrete etc.

Asemenea materiale se găsesc răspândite în diferite școli și alte instituții din țară și în posesia unor persoane care au lucrat în învățămînt.

Institutul de științe pedagogice face apel călduros la persoanele care posedă sau cunosc astfel de materiale să-i comunice pe adresa strada Sfinții Apostoli nr. 14, raionul Lenin, București, scurte descrieri, locul unde se găsesc și modalitatea de procurare a lor pentru ca să se poată lua măsurile necesare de reproducere, fotografiere, acceptare de donații, eventual cumpărare etc.

Institutul de științe pedagogice roagă secțiile de învățămînt și cultură regionale și raionale, instituțiile școlare, cadrele didactice și orice alți deținători de fonduri istorice tradiționale în domeniul învățămîntului, legislației școlare și creației pedagogice din R.P.R., să comunice Institutului titlul și felul materialului documentar netipărit ce posedă și condițiile în care ar putea fi cedat sau pus la dispoziție în vederea fotocopierii și microfilmării. Aceste materiale sînt necesare îmbogățirii fondului arhivei științifice care a luat ființă în cadrul Institutului de științe pedagogice din București, str. Sfinții Apostoli nr. 14, raionul Lenin.

mul lui Horia; armistițiile cu nobilii; intervenția armatei imperiale și înăbușirea răscoalei.

c) Însemnătatea marii răscoale populare condusă de Horia, Cloșca și Crișan.

d) Urmările răscoalei: intensificarea luptelor politice în Transilvania; mișcarea națională a burgheziei romine (Supplex libellus Valachorum); reformele burghize din prima jumătate a sec. XIX (adîncirea crizei feudalismului și întărirea relațiilor capitaliste).

3. Răscoala populară condusă de Tudor Vladimirescu — 1 oră

a) Cauzele răscoalei: asuprirea socială și națională; nemulțumirile orașenilor împotriva privilegiilor economice și politice ale boierimii; clocnirile din sinul boierimii; influența mișcărilor revoluționare din Europa răsăriteană: Eteria. Caracterul antifeudal și antiotoman al răscoalei de la 1821.

b) Desfășurarea răscoalei: forțele sociale participante; programul răscoalei (proclamația de la Pades); ridicarea maselor din Oltenia; rolul pandurilor în răscoală; sosirea la București; încercările boierilor de a înăbuși răscoala; proclamațiile lui Tudor către țară; mișcarea eteristă în țările romine; uneltille reacțiunii interne și internaționale; dezbinarea forțelor revoluționare; intervenția turcilor; uciderea lui Tudor Vladimirescu; cauzele înfrîngerii răscoalei; Tudor Vladimirescu — exponent al poporului răscolat.

c) Marx despre răscoala condusă de Tu-

a) Situația social-economică și politică din Transilvania în preajma răscoalei; cauzele răscoalei; pregătirea ei.

b) Desfășurarea răscoalei: lupta comună a iobagilor romini și unguri; ultimatu-

Programul a muncii educative

Ceea ce caracterizează în special etapa nouă în dezvoltarea școlii sovietice este faptul că locul central în sistemul muncii educative îl ocupă acum educația elevilor prin muncă. Aceasta se realizează în cadrul lecțiilor practice pentru formarea deprinderilor de muncă și în procesul educației în afara orelor de curs.

Începând din primele clase elevii participă activ în munca de autodeservire, a cărei organizare se bazează pe specificul lor de vârstă. Școlarii de vârstă mică fac ordine în clasă și în

Articol scris pentru Gazeta învățământului

în muncă pe tovarășii lor. Nivelul comportării generale a elevilor sovietici a crescut mult. Ei au o atitudine de adânc respect față de cei mai în vârstă, îndeplinesc în mod conștient normele socialiste ale vieții cetățenești.

În multe școli sovietice s-au introdus, chiar din primele clase lecțiile facultative de bună purtare. La aceste lecții elevii capătă, pe baza unor exemple vii, noțiuni de etică socialistă. Educația morală nu se face astfel numai prin discuții, referate și sfaturi. Oricât de frumoase ar fi

lui. Fără o asemenea educație nu' este de conceput dezvoltarea multilaterală a omului. Problemele educației fizice și estetice nu pot fi rezolvate pe deplin numai în cadrul lecțiilor. În domeniul artei și sportului cele mai bune școli sovietice acordă multă atenție organizării muncii extrașcolare. Crearea diferitelor cercuri artistice și colectivelor sportive, organizarea întrecerilor sportive și a manifestărilor artistice de amatori — toate acestea sînt forme importante și necesare în educația tineretului școlar.

Mulți delegați la Congresul cadrelor didactice din R.S.F.S.R. au subliniat în discursurile lor posibilitățile ce există pentru continuă îmbunătățire a muncii educative în școli. Congresul cadrelor didactice a arătat necesitatea de a introduce în practica școlii o programă a muncii educative. Fără această programă este foarte greu de a asigura un sistem de educație școlară. Primele experiențe în aplicarea programei de muncă educativă au arătat că ea ușurează organiza-

Nenumărate școli sovietice sînt dotate cu aparatura științifică cea mai modernă. Iată doi viitori cercetători ai cosmosului în observatorul astronomic al unei școli sătești.

curtea școlii, sînt de serviciu la bufete și cantine școlare, repară cărțile și materialul didactic din bibliotecă. Elevii din clasele V—VIII sînt atrași spre munca obștească în cadrul școlii sau în afara de ea. Ei participă la înfrumusețarea satului sau orașului natal, îngrijesc parcurile și grădinile publice, plantează pomi pe străzi. În multe școli din Moscova este o adevărată întrecere pentru ca fiecare elev să planteze atîția pomi cîtî ani are el. Va trece citva timp și în jurul școlilor, în sate și orașe, vor fremăta copacii din grădinile și parcurile plantate de mîinile elevilor. Elevii din clasele superioare (IX—XI) participă la activitatea de producție în uzine și fabrici, în colhozuri și sovhozuri. Cu mîinile, ei creează numeroase valori materiale.

În procesul diferitelor activități școlarii sovietici sînt pregătiți din punct de vedere psihic și practic pentru muncă, li se dezvoltă interesul și dragostea de muncă, deprinderea de a munci în folosul obștesc. La Congresul cadrelor didactice din R.S.F.S.R., care a avut loc în mai 1960, s-a remarcat că la elevii școlilor sovietice a crescut mult simțul de răspundere față de muncă, că ei au îndrăgit munca fizică. Majoritatea dintre ei aleg, după terminarea școlii, drumul muncii productive. Din ce în ce mai rar se întîlnesc în rîndul tinerilor sovietici oameni care se eschivează de la munca fizică, oameni fără tragere de inimă.

Antrenarea în proporție de masă a elevilor în activitatea productivă formează la ei osebite calități morale. Absolvenții școlilor sovietice se caracterizează acum printr-o perfectă disciplină și un înalt spirit de organizare. Ei știu să trăiască și să muncească în colectiv, îi ajută

cuvintele, ele nu se compară cu influența pe care o are munca și experiența vieții în educație. Aspectul moral al elevilor din școala sovietică se formează acum, în primul rînd, prin munca în colectiv. Munca devine o bază materială solidă în procesul formării concepției despre lume și morale a omului nou — omul societății comuniste. În consecință, educația în școala sovietică se desfășoară numai pe baza unor exemple concrete.

Profesorii din școala sovietică acordă o mare atenție educației social-politice a tineretului școlar. Cu ajutorul organizațiilor pionierești și de Comsomol ei dezvoltă la elevi spiritul de inițiativă în activitatea obștească. În cadrul lecțiilor și în afara de clasă elevilor li se prezintă pe larg evenimentele politice, lupta forțelor progresiste pentru pace și democrație. Profesorii din școala sovietică au întîmpinat cu adîncă satisfacție propunerea tovarășului Gheorghie Gheorghiu. Dej, conducătorul delegației romine la a XV-a sesiune a O.N.U. cu privire la includerea pe ordinea de zi a acestei sesiuni a problemei: „Măsuri cu privire la educația tineretului în spiritul păcii, înțelegerii și respectului reciproc între popoare”. Această propunere este foarte importantă și fără îndoială ea va găsi sprijin viu la toți oamenii cînstiți de pe globul pămîntesc. Acum nu există altă problemă mai importantă decît lupta pentru pace. În ceea ce privește școala sovietică ea se străduiește consecvent să educe tînăra generație în spiritul păcii, al luptei împotriva așîțătorilor la război, pentru eliberarea popoarelor de asuprirea colonială.

În ultimul timp școala sovietică desfășoară o activitate mai intensă pe linia educației fizice și estetice a copiilor și tineretu-

la asigurarea continuității în munca educativă.

Trecerea Uniunii Sovietice într-o nouă etapă a dezvoltării sale cere îmbunătățirea și perfecționarea continuă a sistemului de educație a tinerii generații. Școala sovietică educă la copii și tineret calități, trăsături ale caracterului, deprinderi și obișnuințe care n-au existat și nu puteau exista la oamenii din epocile precedente. În educarea acestor calități și trăsături ale caracterului un ajutor esențial îl dă profesorilor, educatorilor și părinților programa muncii educative.

În anul școlar 1960 — 1961 „Programa model a muncii educative” s-a introdus experimental în toate școlile din R.S.F.S.R. La realizarea ei pășesc de asemenea și alte școli din diferite republici unionale ale U.R.S.S. Primele rezultate dovedesc, de pe acum, că această programă

va ajuta în mare măsură la ridicarea calității muncii de educație a tinerii generații în școlile din Uniunea Sovietică.

Nicolai I. Boldirev

șeful sectorului bazele pedagogice din Institutul de teorie și istoria pedagogiei al Academiei științelor pedagogice din R.S.F.S.R.

Universitatea prieteniei popoarelor de la Moscova este o dovadă puternică a dorinței de pace și prietenie cu toate popoarele pe care o nutresc popoarele sovietice. Primul cuvînt rusesc învățat de studenții nigerieni ai acestei universități: pace.

DEZARMAREA problemă vitală

În cursul acestei săptămîni, la cea de a XV-a sesiune a Adunării Generale O.N.U. au continuat lucrările sesiunii plenare cu ultimele discuții politice generale. Dezbaterile au fost urmate cu un deosebit interes de opinia publică mondială, care, ca și pînă acum, se alătură inițiativelor constructive, menite să asigure pacea și progresul omenirii, pe care le iau țările lagărului socialist, în frunte cu Uniunea Sovietică, în cadrul celei mai importante sesiuni din viața Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite.

Ca niciodată în trecut, la actuala sesiune a Adunării Generale O.N.U. delegația S.U.A. a avut de luptat serios pentru a-și susține punctele de vedere, căci tot mai puțini sînt aceia care dau crezare numeroaselor și sfârșitoarelor ei discursuri — vorbe și numai vorbe — despre pretinsa dorință de pace a guvernului S.U.A., despre viața prezentată în roz a „popoarelor libere”, despre „sprîjinul” dat de imperialiștii popoarelor din colonii să „progrezeze” etc. Zi de zi s-au zăbărit reprezentanții S.U.A. la sesiunea Adunării Generale să distragă atenția opiniei publice de la problemele vitale ale omenirii, aruncînd în discuție fel de fel de „probleme” inexistente în fapt. Cîte manevre de culise și presiuni n-au trebuit să fie întreprinse pentru ca mașina imperialistă de vot să dea rezultate, astfel încît problemele de importanță covârșitoare, cum este aceea de dezarmare, să nu fie discutate și rezolvate în cadrul dezbaterilor generale ale Adunării. Lucrurile s-au întîmplat împotriva oricărei rațiuni, a oricărei logici. Pe ordinea de zi a Adunării Generale nu a încăput problema dezarmării. Nu a încăput, deoarece pe ordinea de zi figurează alte 79 de probleme — spuneau delegații americani. După părerea Departamentului de Stat al S.U.A. și a Pentagonului și deci a tuturor acoliților care ridică mîna să voteze alături de S.U.A. — inclusiv marioneta ciankaiștă — aceasta este o problemă de a cărei rezolvare trebuie să se ocupe un comitet al Adunării și nu Adunarea Generală.

Dar, problema dezarmării nu este nici a 80-a, nici a 40-a, nici a 10-a problemă. Ea este problema numărul unu a lumii, ea este problema vitală a omenirii în momentul de față și trebuie discutată cu răspundere în forul cel mai înalt.

Demascînd subterfugiile și manevrele adeptilor cursei înarmării, ai intensificării războiului rece, N. S. Hrușciov, în cuvîntarea sa de marți, spunea: „Reprezentanții puterilor occidentale nu găsesc timp pentru a discuta problema dezarmării, dar nu-și precupețesc timpul pentru a menține încordarea internațională, pentru a împiedica normalizarea relațiilor dintre state. Prin acțiunile lor, ei creează o situație care nu ar permite nici în viitor să se ajungă la o înțelegere cu privire la dezarmare. Guvernul S.U.A. continuă să promoveze politica lui Dulles „pe marginea războiului”. Inșă de pe orice margine, după cum se știe, este ușor să luneci și atunci se poate dezlănțui un război mondial care ar aduce omenirii suferințe nemăsurate”.

În schimb S.U.A. depun toate eforturile pentru a concentra atenția O.N.U. asupra altor „probleme” care nu fac decît să învenineze atmosfera internațională, cum ar fi „problema ungară”, „problema tibetană” și alte asemenea „probleme” care — culmea — și-au găsit locul pe ordinea de zi a Adunării Generale. „Este însă limpede pentru oricine, a spus N. S. Hrușciov, că prin ridicarea acestor probleme nu se urmărește destinderea încordării internaționale ci, dimpotrivă, ele ascund semîntețe discordiei, dușmăniei, agravează în mod artificial atmosfera internațională. În felul acesta anumite cercuri vor să continue războiul rece”.

Votul mecanic din Adunarea Generală a hotărît transmiterea discutării problemelor dezarmării în sarcina comitetului nr. 1, pentru a diminua însemnătatea discutării acestei probleme. În discuția pe care a avut-o cu unii corespondenți de presă în seara zilei de 11 octombrie, conducătorul statului sovietic nu s-a arătat totuși pesimist în problema realizării pe viitor a dezarmării. „Dacă popoarele — a spus tovarășul N. S. Hrușciov — își vor ridica glasul și vor determina guvernele să înceapă dezarmarea nu în vorbe, ci în realitate, nu va fi război. Dacă popoarele nu vor exercita presiuni, guvernele occidentale nu vor începe dezarmarea”.

Cu toate uelțirile provocatoare, forțele păcii continuă lupta. „Noi — a declarat N. S. Hrușciov corespondenților de presă după anunțarea rezultatului votării — nu vom precupeți eforturile, vom lupta pentru pace și vom demasca pe așîțătorii la război”.

Împotriva votului rușinos pe care guvernele occidentale și acoliții lor l-au dat de fapt tărăgănării tratativelor, menținerii cursei înarmării și războiului rece, popoarele așteaptă ca O.N.U. — acum la actuala sesiune a Adunării Generale, sau la o altă sesiune — eventual cea propusă de N. S. Hrușciov pentru martie-aprilie — să discute și să rezolve urgenta, importanta și vitala problemă a dezarmării generale și complete.